

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ**

**Навчально-науковий інститут №3
Кафедра адміністративного права та процесу**

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

**з навчальної дисципліни «Основи адміністративно-юрисдикційної
діяльності»**

**професійно-теоретична підготовка
первинної професійної підготовки поліцейських
з професії 5162 «Поліцейський»**

Спеціалізація: «патрульна поліція»

кваліфікація: поліцейський підрозділів превентивної діяльності;

для спеціальності: 081 Право

для спеціальності: 262 Правоохоронна діяльність

для спеціальності: 071 Облік і оподаткування

для спеціальності: 125 Кібербезпека та захист інформації

для спеціальності: 126 Інформаційні системи та технології

Вінниця - 2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 14.08.2024 № 8

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 1
Протокол від 09.08.2024 № 9

ПОГОДЖЕНО

Секцією з юридичних дисциплін
Науково-методичної ради ХНУВС
Протокол від 13.08.2024 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри адміністративного права та процесу
(протокол від 30.07.2024 № 19)

Розробники:

1. Доцент кафедри, к.ю.н., професор Казанчук І.Д.

Рецензенти:

1. Старший інспектор з комунікації Харківського РУП №2 ГУНП в Харківській області, кандидат юридичних наук, доцент, підполковник поліції Резанов С.А.
2. Завідувач кафедри правоохоронної діяльності ННІ №5 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, професор Панова І.В.

1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 1, 2							
Тема № 1: Поняття, зміст та особливості адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції. Адміністративне правопорушення. Адміністративна відповідальність. Поняття, мета та види адміністративних стягнень	6	4	0	2	0	0	екзамен
Тема № 2: Повноваження поліції щодо провадження у справах про адміністративні правопорушення	4	4	0	0	0	0	
Тема № 3: Правовий статус учасників провадження в справах про адміністративні правопорушення. Їх права та обов'язки	2	2	0	0	0	0	
Тема № 4: Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення	2	2	0	0	0	0	
Тема № 5: Процесуальні документи у справах про адміністративні правопорушення	4	2	0	2	0	0	
Тема № 6: Порядок розгляду справи про адміністративне правопорушення	4	2	0	2	0	0	
Тема № 7: Адміністративні правопорушення в галузі охорони здоров'я населення	2	2	0	0	0	0	
Тема № 8: Адміністративні правопорушення, що посягають на власність	2	2	0	0	0	0	
Тема № 9: Адміністративні правопорушення в галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою	4	2	0	2	0	0	
Тема № 10: Адміністративні правопорушення в галузі торгівлі	4	2	0	2	0	0	
Тема № 11: Адміністративні правопорушення, що посягають на громадський (публічний) порядок та громадську безпеку	8	4	0	4	0	0	
Тема № 12: Адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління	4	2	0	2	0	0	

Тема № 13: Адміністративні правопорушення, що посягають на здійснення народного волевиявлення та встановлений порядок його забезпечення	2	2	0	0	0	0	
Тема № 14: Адміністративні правопорушення на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку	0	0	0	0	0	0	
Всього годин	48	32	0	16	0	0	

Методичні вказівки до практичних занять

ТЕМА № 1. Поняття, зміст та особливості адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції. Адміністративне правопорушення. Адміністративна відповідальність.

Практичне заняття: Поняття, зміст та особливості адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції. Адміністративне правопорушення. Адміністративна відповідальність.

Навчальна мета заняття: визначити поняття та основні ознаки адміністративно-юрисдикційної діяльності; проаналізувати норми КУпАП щодо визначення поняття та структури адміністративного правопорушення, видів складів адміністративного правопорушення; сформулювати поняття адміністративної відповідальності; визначити обставини, що виключають адміністративну відповідальність, та з'ясувати обставини, які обтяжують та пом'якшують відповідальність; поняття та види адміністративних стягнень.

Кількість годин – 2 год.

Місце проведення – аудиторія

Навчальні питання:

1. Поняття та зміст адміністративно-юрисдикційної діяльності. Особливості адміністративно-юрисдикційної діяльності Національної поліції.
2. Поняття та основні ознаки адміністративної відповідальності. Поняття адміністративного правопорушення. Склад адміністративного правопорушення та його види.
3. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність. Обставини, що обтяжують та пом'якшують відповідальність.
4. Особливості адміністративної відповідальності деяких спеціальних суб'єктів.
5. Поняття, мета та види адміністративних стягнень. Загальні правила та строки накладення адміністративного стягнення. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх.

Література: [1; 2; 3, С. 261-288; 4, С. 343-393; 5-6; 7, С. 97-133; 8; 10-53].

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до практичного заняття за темою «Поняття, зміст та особливості адміністративно-юрисдикційної діяльності. Адміністративне правопорушення. Адміністративна відповідальність» розрахований на з'ясування курсантами основних теоретичних підходів щодо визначення поняття та основні ознаки адміністративно-юрисдикційної діяльності; поняття та ознак адміністративного правопорушення (проступку); визначення сутності складу адміністративного правопорушення, його видів; поняття адміністративної відповідальності; обставин, що виключають адміністративну відповідальність; поняття та видів адміністративних стягнень, строків їх накладення. Практичне заняття проводиться з метою набуття курсантами теоретичних знань щодо поняття та особливостей адміністративної відповідальності, характеристики складів адміністративних проступків та отримання практичних навичок кваліфікації адміністративних правопорушень за статтями КУпАП.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Практичне заняття передбачає проведення квізів та вирішення кейсів, під час їх проведення можуть використовуватися ділові ігри, моделювання практичних ситуацій, бінарні заняття за участю практичних працівників підрозділів Національної поліції України тощо.

1. Поняття та зміст адміністративно-юрисдикційної діяльності.

Сформулюйте поняття «адміністративна юрисдикція», «адміністративно-юрисдикційна діяльність» та дайте відповіді на наступні питання:

1. Визначте поняття, ознаки та особливості адміністративно-юрисдикційної діяльності Національної поліції України.
2. Назвіть суб'єкти адміністративно-юрисдикційної діяльності НІТУ.
3. Назвіть види адміністративно-юрисдикційної діяльності НПУ.

2. Поняття та основні ознаки адміністративної відповідальності.

Поняття адміністративного правопорушення. Склад адміністративного правопорушення та його види.

Сформулюйте поняття «адміністративне правопорушення (проступок)» та «адміністративної відповідальності» та дайте відповіді на наступні питання:

1. Назвіть основні ознаки адміністративного правопорушення (проступку) згідно норм законодавства України про адміністративні правопорушення.
2. Сформулюйте поняття «суспільна шкідливість дії чи бездіяльності».
3. Що означає поняття «протиправність діяння»?
4. Визначте відмінності між адміністративним проступком та злочином, а також між адміністративним проступком та дисциплінарним проступком.
5. Визначте поняття та елементи складу адміністративного правопорушення.
6. Надайте характеристику об'єкта адміністративного правопорушення.
7. Сформулюйте поняття та ознаки об'єктивної сторони адміністративного правопорушення.
8. Сформулюйте поняття та ознаки суб'єктивної сторони адміністративного правопорушення.

9. Надайте характеристику суб'єкта адміністративного правопорушення. Загальний та спеціальний суб'єкт правопорушення.

10. Визначте класифікацію складів адміністративних правопорушень.

11. Вкажіть основні риси адміністративної відповідальності, за якими вона відрізняється від інших видів юридичної відповідальності.

12. Визначте підстави настання адміністративної відповідальності (нормативні, фактичні, документальні).

13. *Спираючись на відповідні статті КУпАП, вирішіть практичні завдання та дайте мотивовану відповідь:*

Ситуативне завдання № 1.

Дайте детальний аналіз складу правопорушення за ст. 173 КУпАП дрібне хуліганство (об'єкт, суб'єкт, об'єктивна сторона, суб'єктивна сторона). та. Чим даний вид правопорушення відрізняється від складу злочину «хуліганство».

Ситуативне завдання № 2.

Визначити склад правопорушення за ст. 44 КУпАП.

3. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність. Обставини, що обтяжують та пом'якшують відповідальність.

Дайте мотивовані відповіді на наступні питання:

1. Які обставини виключають адміністративну відповідальність?
2. Розмежуйте поняття «крайня необхідність» та «необхідна оборона».
3. Назвіть умови вчинення діяння у стані «крайньої необхідності».
4. Назвіть умови вчинення діяння у стані «необхідної оборони».
5. Сформулюйте поняття «неосудність особи».

6. Назвіть випадки звільнення особи, яка вчинила адміністративне правопорушення від адміністративної відповідальності.

7. Вкажіть, які обставини обтяжують та пом'якшують адміністративну відповідальність?

4. Особливості адміністративної відповідальності деяких спеціальних суб'єктів.

1. Визначте особливості адміністративної відповідальності деяких спеціальних суб'єктів:

- військовослужбовців, поліцейських і інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів, за вчинення адміністративних правопорушень;
- неповнолітніх, віком від 16-ти до 18-ти років;
- батьків дітей, віком від 14-ти до 16-ти років;
- іноземців і осіб без громадянства.

2. *Спираючись на відповідні статті КУпАП, вирішіть практичне завдання за представленою фабuloю:*

Ситуативне завдання № 1.

Працівниками патрульної поліції був затриманий громадянин Д., який рухався на власному автомобілі на червоне світло світлофора на великій швидкості. Під час зупинки транспортного засобу водій - громадянин Д. знаходився в стані сп'яніння. Під час перевірки з'ясувалося, що громадянин Д. займає посаду судді, і півроку тому громадянин Д. вже ухилився від

проходження в установленому порядку огляду на стан сп'яніння, але не був притягнутий до адміністративної відповідальності.

1. Чи може бути притягнутий громадянин Д., будучи працівником суду, до адміністративної відповідальності за порушення правил дорожнього руху?

2. Дайте юридичний аналіз складу вказаного адміністративного проступку.

Ситуативне завдання № 2.

До чергової частини Харківського РУП № 1 о 00:40 годині надійшло повідомлення про те, що біля під'їзду будинку 23 по вул. Ювілейній м. Харкова компанія з шести дорослих людей розпиває спиртні напої, голосно розмовляють та нецензурно лаються. При цьому у компанії присутній неповнолітній громадянин В., якому не виповнилося 15 років. На вимогу поліцейських патрульної поліції, які приїхали за викликом, припинити неправомірні дії, компанія молодиків не відреагувала. Як наслідок, поліцейські склали відносно кожного члена компанії протокол про адміністративне правопорушення.

1. Дайте правову характеристику даній ситуації.

2. Чи буде неповнолітній громадянин В. притягнутий до адміністративної відповідальності?

Підготуйте доповіді за темами:

1. Історія розвитку законодавства про адміністративну відповідальність.
2. Особливості притягнення до адміністративної відповідальності іноземців та осіб без громадянства.
3. Особливості притягнення до адміністративної відповідальності неповнолітніх.

5. Поняття, мета та види адміністративних стягнень. Загальні правила та строки накладення адміністративного стягнення. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх.

Сформулюйте визначення поняття «адміністративне стягнення» та, спираючись на відповідні статті КУпАП, дайте відповіді на наступні питання:

1. Окресліть основну мету адміністративного стягнення.
2. Визначте види адміністративних стягнень за певними критеріями. Дайте характеристику кожного з видів адміністративних стягнень.
3. Назвіть основні та додаткові адміністративні стягнення.
4. Назвіть адміністративне стягнення, яке застосується виключно до іноземних громадян і осіб без громадянства.
5. Визначте, які заходи впливу, передбачені ст. 24-1 КУпАП, застосовуються до неповнолітніх.
6. Сформулюйте загальні правила накладення адміністративних стягнень.
7. Визначте правила накладення додаткових адміністративних стягнень.
8. Вкажіть мету і порядок обчислення строків адміністративного стягнення.
9. Визначте строки погашення адміністративних стягнень.

II. Порядок проведення заключної частини заняття.

На практичному занятті було розглянуто сутність та ознаки адміністративного правопорушення та адміністративної відповідальності; визначено види складів адміністративних правопорушень; набуто навички кваліфікації діяння за статтями Кодексу України про адміністративні правопорушення; змодельована

практична ситуація за запропонованими кейсами, досліджено особливості притягнення до адміністративної відповідальності деяких категорій осіб (неповнолітніх, військовослужбовців, поліцейських, іноземців тощо); визначено випадки звільнення особи від адміністративної відповідальності; розглянуто питання накладення адміністративних стягнень за вчинення адміністративних правопорушень.

ТЕМА № 5. Процесуальні документи у справах про адміністративні правопорушення.

Практичне заняття: «Процесуальні документи у справах про адміністративні правопорушення».

Навчальна мета заняття: формування у курсантів знань, вмінь та навичок, необхідних для правильного застосування норм діючого адміністративного законодавства України при складанні адміністративно-процесуальних документів в ході здійснення провадження у справі про адміністративні правопорушення.

Кількість годин – 2 год.

Місце проведення – аудиторія

Навчальні питання:

1. Види та зміст процесуальних документів у провадженні у справах про адміністративні правопорушення.
2. Процесуальні документи, що фіксують фактичні обставини у справах про адміністративні правопорушення.
3. Процесуальні документи, які забезпечують провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Література: [1; 2; 3, С. 261-288; 4, С. 343-393; 5-6; 7, С. 97-133; 8-56].

План проведення заняття:

I. Проведення практичного заняття за темою «Процесуальні документи у справах про адміністративні правопорушення» розраховано на отримання курсантами теоретичних знань та закріплення навичок щодо застосування норм КУпАП та норм інших нормативно-правових актів України щодо оформлення процесуальних документів в справах про адміністративне правопорушення.

Практичне заняття проводиться з метою набуття курсантами вмінь та навичок зі складання процесуальних документів в справах про адміністративні правопорушення в справах про адміністративні правопорушення.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Практичне заняття передбачає проведення квізів та вирішення кейсів, під час їх проведення можуть використовуватися моделювання практичних ситуацій, бінарні заняття за участю практичних працівників Національної поліції України.

Базові контрольні питання

1. Якими НПА затверджені процесуальні документи у справах про адміністративні правопорушення в органах НПУ?
2. Види процесуальних документів.
3. Перелік документів, що можуть додаватися до протоколу про адміністративне правопорушення.
4. Особливості і порядок складання протоколу про адміністративне затримання.
5. З яких елементів складається зміст протоколу про адміністративне правопорушення?
6. У яких випадках протокол про адміністративне правопорушення не складається?
7. Які строки надсилання протоколу органу (посадовій особі), уповноваженому розглядати справу про адміністративне правопорушення?
8. Види постанов у справах про адміністративні правопорушення.
9. Види постанов, що уповноважений виносити поліцейський.
10. Що має зазначити поліцейський у постанові по справі про адміністративне правопорушення?
11. Види постанов у справі про адміністративні правопорушення.
12. Який порядок оскарження постанови по справі про адміністративне правопорушення та її перегляд?
13. З якого моменту набуває законної сили постанова про адміністративне правопорушення?
14. Які документи складаються за результатами застосування превентивних поліцейських заходів?

2. Вирішення ситуативних завдань щодо визначення переліку та змісту процесуальних документів, які складаються під час документування адміністративних правопорушень, та вимоги до них.

Ситуативне завдання №1:

28 серпня 2020 р. о 17 год.00 хв. по вул. 23 Серпня м. Харкова, гр. Косаренко Іван Петрович (15.07.1985 р.н., проживає м. Харків, вул. Бучми, буд.71, кв.15; працює майстром СТО «Автодуш» на вул. Гв. Широнінцев 3 м. Харкова,; 08.03.2020 року накладено штраф за ч.1 ст.178 КУпАП протокол Московського відділу поліції ГУНП у Харківській області, АПН№ 15789), перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, чіплявся до перехожих, вимагав купити в нього каністру з бензином, на їх відмову обзивав нецензурною лайкою. Після цього підняв камінь з землі та розбив вітрину продуктового магазину ТОВ «КУЛІНІЧІ» за адресою вул. 23 Серпня, 3 (директор магазину Кузьменко А.П.).

На вимогу поліцейських патрульної поліції, гр. Косаренко правопорушення не припинив, внаслідок чого до нього було застосовано фізичну силу, затримано та доставлено до Шевченківського ВП ГУНП в Харківській області; проведено огляд особи, речей, що були при ньому та їх вилучення.

Свідками правопорушення стали: 1) гр-н. Максимів Семен Тарасович, 1978 р.н., прож. м. Харків, вул.23 Серпня 47, кв.71.; 2) гр-ка Петрикiна Тетяна Петрівна, 1967 р.н., прож. м. Харків, вул. Шекспiра 74 кв. 5.

Відповідно до представленої фабули, кваліфікуйте дії гр. Косаренка І.П. за нормами КУпАП та дайте мотивовані відповіді на питання:

1. Які діяння становлять об'єктивну сторону правопорушення?

2. Які адміністративні стягнення накладаються за вчинення правопорушення?

3. Які процесуальні документи складаються під час документування правопорушення?

4. Яка уповноважена особа має право складати протоколи про адміністративне правопорушення?

5. Презентувати алгоритм дій поліцейського при складанні протоколу про адміністративне правопорушення для навчальної групи.

3. Практичне заняття проводиться у вигляді поліцейського квесту.

Курсанти утворюють 5 підгруп. Кожній підгрупі викладачем надається текст ситуації, що є загальним для всіх підгруп, та перелік нормативно-правових актів, які є необхідними для вирішення завдання, а також окремі завдання для кожної підгрупи.

3. Підгрупа вивчає загальний для усієї навчальної групи текст ситуації та відповідні правові норми. На підставі аналізу ситуації кожна підгрупа виконує передбачене для неї завдання.

Час виконання : до 15 хвилин.

4. Один з представників кожної підгрупи презентує алгоритм дій поліцейського, який документує правопорушення.

Час виконання : до 25 хвилин (до 5 хвилин на підгрупу).

5. В процесі обговорення викладач має можливість ставити уточнюючі питання, вказувати на допущені помилки.

6. Наприкінці заняття викладач:

- узагальнює проведenu роботу, визначає найбільш типові помилки, допущені при кваліфікації правопорушення;
- роз'яснює домашнє завдання щодо складання процесуальних документів.

Завдання 1. На підставі фабули навчальної ситуації складіть протокол про адміністративне затримання та рапорт.

22.11.2023 під час патрулювання Оболонського району м. Києва, в потоці руху транспортних засобів, працівниками поліції, був виявлений гр. Петров Максим Олегович 13.08.1990 р.н., прож. вул. Героїв, 12 м. Біла Церква, який керуючі транспортним засобом Хонда Акорд н/з АА3456АЕ, по бульвару Квітів, в районі буд. 34 проїхав перехрестя з вул. Осінній на заборонений сигнал світлофора (ч. 2 ст. 122 КУпАП).

Правопорушення було зафіксоване на автомобільний відеореєстратор поліції, що був закріплений на лобовому склі патрульного автомобіля.

Свідками правопорушення стали:

- гр. Мороз Олег Миколайович, прож. м. Київ, вул. Театральна, 12-67;
- гр. Колосенко Ігор Вадимович, прож. м. Київ, вул. Центральна, 34-12.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Визначте строк притягнення особи до адміністративної відповідальності за скоєне правопорушення.

2. *Визначте строк розгляду даної справи.*
3. *Визначте місце розгляду даної справи.*
4. *Чи обов'язкова присутність особи, яка притягається до адміністративної відповідальності під час розгляду даної справи?*
5. *Що потрібно робити поліцейському, якщо особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, перед початком розгляду або під час розгляду справи, подала клопотання про перенесення розгляду справи у зв'язку з необхідністю скористатись правовою допомогою захисника?*
6. *Якими доказами може бути підтверджена вина особи у даному випадку?*
7. *Які дані та обставини необхідно враховувати під час розгляду справи?*
8. *Яким процесуальним документом оформлюється прийняте поліцейським рішення за результатом розгляду даної справи?*
9. *Проведіть розгляд даної справи та прийміть належне рішення.*

Завдання 2. На підставі фабули навчальної ситуації складіть постанову про накладення адміністративного стягнення.

10.09.2017 на території парку ім. Т.Г. Шевченка, м. Дніпро нарядом поліції був виявлений гр. Кротов Тарас Петрович, 12.12.1986 р.н., прож. м. Дніпро вул. Морська, 23-56, тимчасово не працює, раніше до адміністративної відповідальності не притягувався, який разом зі своїми товаришами (гр. Козлов Л.М., гр. Лапін К.П.) розпивав на лавці горілку "Хортиця". Гр. Кротов Т.П. свою провину, в скоєному правопорушенні, заперечував, пояснив, що вони поминають свого померлого однокласника та нікому не заважають.

Свідками правопорушення стали:

- гр. Мороз Олег Миколайович, прож. м. Київ, вул. Театральна, 12-67;
- гр. Колосенко Ігор Вадимович, прож. м. Київ, вул. Центральна, 34-12.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. *Визначте строк притягнення особи до адміністративної відповідальності за скоєне правопорушення.*
2. *Визначте строк розгляду даної справи.*
3. *Визначте місце розгляду даної справи.*
4. *Чи обов'язкова присутність особи, яка притягається до адміністративної відповідальності під час розгляду даної справи?*
5. *Якими доказами може бути підтверджена вина особи у даному випадку?*
6. *Які дані та обставини необхідно враховувати під час розгляду справи?*
7. *Яким процесуальним документом оформлюється прийняте поліцейським рішення за результатом розгляду даної справи.*
8. *Проведіть розгляд даної справи та прийміть належне рішення.*

Нормативні матеріали:

- Кодекс України про адміністративні правопорушення;
- Інструкція з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах Національної поліції, затверджена наказом МВС України від 06.11.2015 № 1376;

- Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі, затверджена наказом МВС України від 07.11.2015 №1395.

Роздатковий матеріал:

- ситуація для практичного завдання;
- бланк пояснення особи (універсальний);
- бланк постанови про накладення адміністративного стягнення (додаток 5 до Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі, затверджена наказом МВС України від 07.11.2015 №1395).
- бланк протоколу про адміністративне правопорушення (додаток 1 до Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах Національної поліції, затвердженої наказом МВС України від 06.11.2015 № 1376);
- бланк постанови про накладення адміністративного стягнення (додаток 7 до Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах Національної поліції, затвердженої наказом МВС України від 06.11.2015 № 1376).
- бланк протоколу про адміністративне затримання (додаток 5 до Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах Національної поліції, затвердженої наказом МВС України від 06.11.2015 № 1376).

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

На практичному занятті було змодульовано практичні ситуації за запропонованими кейсами, встановлено алгоритм складання протоколу про адміністративне правопорушення та його зміст, підстави та порядок оформлення постанови по справі про адміністративне правопорушення, відпрацьовано навички кваліфікації адміністративного правопорушення.

ТЕМА № 6. Порядок розгляду справи про адміністративне правопорушення.

Практичне заняття: «Розгляд справи про адміністративне правопорушення».

Навчальна мета заняття: формування у курсантів знань, вмінь та навичок, необхідних для якісного застосування норм діючого адміністративного законодавства України під час здійснення провадження у справі про адміністративні правопорушення.

Кількість годин – 2 год.

Місце проведення – аудиторія

Навчальні питання:

1. Місце розгляду справ про адміністративні правопорушення. Обставини, що підлягають з'ясуванню при розгляді справ про адміністративне правопорушення.
2. Порядок винесення та виконання постанови по справі про адміністративне правопорушення.
3. Оскарження постанови по справі про адміністративне правопорушення.

Література: [1; 2, С. 335-480; 3-4; 5, С. 466-530; 6, С. 483-600; 7, С. 255-354; 8; 9-10; 12-56].

План проведення заняття:

I. Проведення практичного заняття за темою «Порядок розгляду справи про адміністративне правопорушення» розраховано на отримання курсантами теоретичних знань та закріплення навичок щодо застосування норм КУпАП при здійсненні провадження в справах про адміністративне правопорушення, розуміння порядку розгляду справи про адміністративне правопорушення, нормативного оформлення процесуальних документів. Практичне заняття проводиться з метою набуття курсантами вмінь та навичок зі складання процесуальних документів в справах про адміністративні правопорушення на кожній із стадій провадження в справах про адміністративні правопорушення, визначення підстав та порядку порушення справи про адміністративні правопорушення, розгляду адміністративної справи, оскарження і виконання винесеної по справі постанови про адміністративне правопорушення.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Практичне заняття передбачає проведення квізів та вирішення кейсів, під час їх проведення можуть використовуватися ділові ігри, моделювання практичних ситуацій, бінарні заняття за участю практичних працівників Національної поліції України тощо.

1. Місце розгляду справ про адміністративні правопорушення. Обставини, що підлягають з'ясуванню при розгляді справ про адміністративне правопорушення.

Під час розгляду даного питання необхідно проаналізувати норми КУпАП та дати відповіді на запитання:

1. Поясніть, яке місце розгляду справ про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 177, 178 КУпАП.

2. Спираючись на відповідну статтю КУпАП, визначте місце розгляду справ про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі.

3. Визначте, які питання вирішує поліцейський під час підготовки до розгляду справи про адміністративне правопорушення.

4. Що є доказами в справі про адміністративні правопорушення?

5. Визначте поняття та види джерел доказів, вкажіть особливості їх збирання та фіксації.

6. Як здійснюється оцінка доказів у справах про адміністративне правопорушення?

7. Дайте характеристику етапів доказування в справах про адміністративне правопорушення.

8. Визначте обставини, що пом'якшують відповідальність за адміністративне правопорушення (ст. 34 КУпАП).

9. Визначте обставини, що обтяжують відповідальність за адміністративне правопорушення (ст. 35 КУпАП).

10. Назвіть обставини, які виключають провадження в справі про

адміністративне правопорушення (ст. 247 КУпАП):

11. Для закріплення теоретичного матеріалу виконайте письмові завдання за представленими фабулами справ, спираючись на відповідні статті КУпАП:

Ситуативне завдання №1:

Громадянин Новіков (18 років) розпивав алкогольні напої у міському парку. При цьому, знаходячись у стані алкогольного сп'яніння, нецензурно висловлювався на адресу прохожих, які робили йому зауваження. За викликом небайдужого громадянина Іщенко, наряд патрульної поліції пред'явив вимогу щодо негайного припинення протиправної поведінки, на що гр. Новіков не реагував, більш того, почав образливо висловлюватися на адресу поліцейських.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Проаналізуйте дану ситуацію.
2. Визначте орган (посадові особи), який уповноважений розглядати справу про дане адміністративне правопорушення.

Ситуативне завдання № 2.

Громадянина Кружкова за вчинене ним 17 квітня 2023 року дрібне хуліганство було притягнуто до адміністративної відповідальності за ст. 173 КУпАП. Для участі у розгляді справи органами Національної поліції він викликався повістками 18 та 20 квітня, але на розгляд справи не з'являвся без поважних причин.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Чи мало місце адміністративне правопорушення?
2. Яка підвідомчість справи про дане адміністративне правопорушення?
3. Якими повинні бути дії органів Національної поліції у цій ситуації, які порушення допущено? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на чинні нормативно-правові акти.

2. Порядок винесення та виконання постанови по справі про адміністративне правопорушення.

Спираючись на конкретні статті КУпАП, виконайте письмові завдання:

Ситуативне завдання № 1:

До поліції телефоном «102» звернувся громадянин Мальований С. про те, що його сусід Курбан на спільній межі садових ділянок вирощує рослину схожу на коноплі. За вказаним зверненням направлено патруль поліції. Під час опитування було встановлено, що гр. Курбан вирощує дану рослину для кормління кролів. Як з'ясувалося, кролів у підозрілого не виявилось. Поліцейські нарахували 87 кущів рослини які виростили на межі садових ділянок Мальованого та Курбана.

1. Кваліфікуйте дії гр. Курбана.
2. Які кваліфікуючі ознаки даного проступку ви можете назвати?
3. Які органи адміністративної юрисдикції мають право розглядати вказану справу про адміністративне правопорушення і які процесуальні документи мають бути при цьому складені?

2.1. Стадія порушення справи про адміністративний проступок та попереднє з'ясування її обставин.

Під час розгляду даного питання необхідно проаналізувати норми КУпАП, з'ясувати алгоритм дій уповноваженої особи під час порушення справи про адміністративний проступок, визначити його порядок та підстави.

1. З яких етапів складається стадія порушення справи про адміністративне правопорушення?

2. Що є підставою для порушення адміністративної справи та попереднього з'ясування її обставин?

3. Розкрийте зміст протоколу про адміністративне правопорушення і порядок його складення.

4. Визначте обставини, за яких адміністративна справа не порушується, а порушена справа підлягає закриттю.

5. Спираючись на конкретні статті КУпАП, виконайте письмові завдання:

Ситуативне завдання № 1.

Під час охорони громадського порядку по вул. ім. Богомольця до поліцейських патрульної поліції звернулася гр. Петренко, яка повідомила, що на дитячому майданчику, де граються маленькі діти, перебувають двоє громадян, які розпивають пиво, палять цигарки, виражаються нецензурною лайкою і на зауваження сторонніх громадян не реагують.

1. Здійснить юридичний аналіз ситуації.

2. Чи мало місце адміністративне правопорушення?

3. Охарактеризуйте алгоритм дій поліцейських, визначте підстави та порядок порушення справи про вказане адміністративне правопорушення.

Ситуативне завдання № 2.

Водій легкового автомобіля гр. Танько спробував виконати обгін з порушенням правил дорожнього руху (включив сигнал обгону, додав швидкості), але побачивши патрульний автомобіль, припинив намір виконати заборонений маневр. Не дивлячись на це, щодо гр. Танько було складено протокол про адміністративне порушення.

1. Здійснить юридичний аналіз ситуації.

2. Чи мало місце адміністративне правопорушення?

3. Чи законними були дії поліцейських?

Ситуативне завдання №3.

Громадянин Синиця, який брав участь у вуличному поході, голосно викрикував антиурядові гасла, закликав до невиконання вимог представників влади щодо дотримання визначеного маршруту вуличного походу, був затриманий та доставлений до Немишлянського відділу поліції ГУНП в Харківській області. При затриманні вчинив злісну непокору наряду патрульної поліції. У зв'язку з тим, що в приміщенні відділу поліції він відмовився назвати відомості про себе, гр. Синиця перебував там протягом доби. Лише після того, як працівниками чергової частини була встановлена його особа (виявився мешканцем іншого міста), матеріали відносно нього були передані до місцевого суду.

1. Здійснить юридичний аналіз ситуації.

2. Чи мало місце адміністративне правопорушення?

3. Які заходи забезпечення провадження були застосовані поліцейськими?

4. Чи правомірними були дії поліцейських?

2.2. Розгляд адміністративної справи і винесення по ній постанови.

Під час розгляду даного питання необхідно проаналізувати норми КУпАП, з'ясувати порядок розгляду справи про адміністративні правопорушення.

1. З яких етапів складається стадія розгляду справи про адміністративні правопорушення? Вкажіть місце розгляду справи про адміністративне правопорушення.

2. Розкрийте зміст та види постанови по справі про адміністративне правопорушення.

3. Визначте строки розгляду справи про адміністративні правопорушення.

4. Визначте обставини, що підлягають з'ясуванню при розгляді справи про адміністративне правопорушення.

5. У чому особливість розгляду справи про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксоване в автоматичному режимі?

6. Виконайте письмові завдання за представленими фабулами справ:

Ситуативне завдання № 1.

Громадянин В. під час скандалу в сім'ї вдарив свою дружину по обличчі, а потім сильно штовхнув її, внаслідок чого дружина впала і зламала руку. Дружина В. заяву до органу Національної поліції не подавала, але в лікарні, куди вона звернулася по медичну допомогу, викликали працівників поліції, які керуючись КУпАП склали протокол про адміністративне правопорушення.

1. За якою статтею КУпАП слід кваліфікувати дії В.?

2. Який алгоритм дій працівників поліції у даній ситуації?

Ситуативне завдання №2.

Патрульними поліцейськими було затримано громадянина Рябова, який, перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, образливо чіплявся до громадян, голосно кричав і нецензурно лаявся. Працівники поліції склали на громадянина Рябова протокол про вчинення адміністративного правопорушення за ст. 173 КУпАП. З метою забезпечення своєчасного і правильного розгляду справи та виконання постанови по справі про адміністративне правопорушення, патрульні доставили громадянина Рябова до приміщення органу поліції.

Чи мало місце у вказаній ситуації адміністративне правопорушення, якщо так, то які заходи забезпечення провадження по справі про адміністративне правопорушення були застосовані поліцейськими? Чи законними були їх дії?

Ситуативне завдання № 3.

Гр-на Кружкова за вчинене ним 17 квітня 2021 року дрібне хуліганство було притягнуто до адміністративної відповідальності за ст. 173 КУпАП. Для участі у розгляді справи органами Національної поліції він викликався повістками 18 та 20 квітня, але на розгляд справи не з'являвся без поважних причин.

Визначте підвідомчість справи. Якими повинні бути дії органів Національної поліції у цій ситуації, які порушення допущено? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на чинні нормативно-правові акти.

Ситуативне завдання № 4.

Чи може контролер-ревізор здійснювати доставлення порушника, адміністративне затримання за вчинення адміністративного проступку,

передбаченого ст. 135 КУпАП? Чим відрізняється доставляння порушника від адміністративного затримання?

2.3. Виконання постанови про накладення адміністративних стягнень.

1. Визначте загальні правила виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.
2. Визначте строки виконання постанови по справі про адміністративні правопорушення.
3. Особливості виконання постанов про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу.
4. Визначте особливості та суб'єкта виконання постанови про накладення адміністративного стягнення у вигляді адміністративного арешту.
5. Визначте суб'єкта виконання постанови про застосування адміністративного стягнення у вигляді громадських робіт.
6. Складіть постанову про накладення адміністративного стягнення.
7. *Спираючись на конкретні статті КУпАП, вирішіть письмові завдання:*

Ситуативне завдання № 1.

За розпивання спиртних напоїв у громадському місці громадянин Петров А.В. 02 червня 2023 року був притягнутий до адміністративної відповідальності за ст.178 КУпАП. Начальником органу Національної поліції на правопорушника було накладено штраф. Не сплативши штраф, гр. Плетньов А.В. поїхав у відраження на два місяці. 15 серпня дільничний офіцер поліції, побачивши Плетньова А.В. за місцем мешкання, став вимагати сплатити його штраф. *Оцініть правомірність вимог працівника поліції? Який алгоритм дій поліцейського під час порушення провадження у вказаній справі?*

Ситуативне завдання №2.

Патрульними поліції було затримано гр. К, на вигляд 17-18 років, який курив сигарети «Прима» в центрі міста, сидячи на сходах біля фонтану. Документів, що встановлюють особу, він не мав. На вимогу поліцейського припинити правопорушення не реагував, заявив, що має 18 років і тому має повне право палити. Під час документування було встановлено, що гр. К. ще не виповнилось 16 років.

1. *Який алгоритм розгляду справи про адміністративне правопорушення мають застосувати патрульні поліцейські?*
2. *Які процесуальні документи повинні скласти патрульні у вказаній ситуації?*

Ситуативне завдання №3.

Гр. Артюшков був доставлений до Київського відділу поліції ГУНП в Харківській області за розпиття спиртних напоїв у громадському місці у парку ім. Т.Г. Шевченка. В процесі перевірки з'ясувалося, що півроку тому гр. Артюшков вже притягувався до адміністративної відповідальності за розпивання спиртних напоїв у громадському місці. Розглянувши матеріали даної справи, черговий чергової частини виніс постанову про накладення на гр. Артюшкова штрафу у розмірі 102 грн.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. *Здійсніть юридичний аналіз вказаної ситуації.*
2. *Чи мало місце адміністративне правопорушення?*

3. Чи мала право вказана посадова особи розглядати справу про дане адміністративне правопорушення?

4. Чи є законним накладення адміністративного стягнення, що вказане у постанові?

Ситуативне завдання №4.

За розпивання спиртних напоїв у громадському місці громадянин Петров А.В. 1 червня був притягнутий до адміністративної відповідальності за статтею 178 КУпАП. Начальником органу Національної поліції на правопорушника було накладено штраф. Не сплативши штраф, гр. Плетньов А.В. поїхав у відрядження на два місяці. 15 серпня дільничний офіцер поліції, побачивши Плетньова А.В. за місцем мешкання, став вимагати сплатити його штраф.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Оцініть правомірність вимог працівника поліції?
2. Чи мало місце адміністративне правопорушення?
3. Який алгоритм дій поліцейського під час порушення провадження у вказаній справі?

3. Оскарження винесеної по справі постанови і перегляд справи.

Під час розгляду даного питання необхідно проаналізувати норми КУпАП:

1. Визначте суб'єктів оскарження постанови про накладення адміністративних стягнень.
2. Набрання постановою чинності.
3. Строки подання скарги на винесену постанову по справі про адміністративне правопорушення.
4. Визначте порядок розгляду скарги на винесену постанову по справі про адміністративне правопорушення.
5. Які рішення приймає орган (посадова особа) при розгляді скарги на постанову по справі про адміністративне правопорушення?

6. Виконайте письмові завдання за представленою фабулою справи:

Ситуативне завдання № 1.

Громадянин Мальков розпивав пиво у міському парку, помістивши перед цим пляшку у паперовий пакет. Наряд патрульної поліції роз'яснив гр. Малькову, що його дії містять у собі склад адміністративного правопорушення, на що він їм відповів, що він помістив пляшку у непрозорий пакет, і взагалі у пляшці не пиво, і що він не згоден, що є правопорушником. Після цього працівники поліції склали відносно гр. Малькова протокол про адміністративне правопорушення за ст. 178 КУпАП та винесли постанову про притягнення особи до адміністративної відповідальності. На що гр. Мальков заявив, що не згоден з такою ситуацією та буде оскаржувати факт притягнення його до адміністративної відповідальності.

1. Кваліфікуйте дії гр-на Нестєрова.
2. Чи правомірними були дії патрульних поліцейських?
3. Який порядок оскарження постанови про притягнення особи до адміністративної відповідальності у даному випадку?

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

На практичному занятті було розглянуто стадії провадження у справі про адміністративні правопорушення, змодульовано практичні ситуації за запропонованими кейсами, встановлено алгоритм складання протоколу про адміністративне правопорушення та його зміст, підстави та порядок оформлення постанови по справі про адміністративне правопорушення, відпрацьовано навички кваліфікації адміністративного правопорушення.

ТЕМА № 9. Адміністративні правопорушення в галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою.

Практичне заняття: Адміністративні правопорушення в галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою.

Навчальна мета заняття: формування у курсантів знань, вмінь та навичок, необхідних для якісного застосування норм діючого адміністративного законодавства України; вирішення ситуативних завдань щодо особливостей кваліфікації та оформлення матеріалів адміністративних правопорушень, передбачених ст.ст. 152, 152-1, 154 КУпАП.

Кількість годин – 2 год.

Місце проведення – аудиторія

Навчальні питання:

1. Порушення державних стандартів, норм і правил у сфері благоустрою населених пунктів, правил благоустрою територій населених пунктів
2. Порушення правил паркування транспортних засобів та порушення правил обладнання майданчиків для платного паркування транспортних засобів.
3. Порушення правил тримання собак і котів.

Література: [1; 2, С. 335-480; 3-4; 5, С. 466-530; 6, С. 483-600; 7, С. 255-354; 8; 9-10; 13-54].

План проведення заняття:

I. Проведення практичного заняття за темою «Адміністративні правопорушення в галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою» розраховано на отримання курсантами теоретичних знань та закріплення навичок щодо застосування норм КУпАП при вирішенні ситуативних завдань, оформленні процесуальних документів.

Практичне заняття проводиться з метою набуття курсантами навичок зі складання процесуальних документів в справах про адміністративні правопорушення в галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Практичне заняття передбачає проведення квізів та вирішення кейсів, під час їх проведення можуть використовуватися моделювання практичних ситуацій, бінарні заняття за участю практичних працівників Національної поліції України.

1. Порушення державних стандартів, норм і правил у сфері благоустрою населених пунктів, правил благоустрою територій населених пунктів.

Базові контрольні питання:

1. Нормативно-правове регулювання питань, пов'язаних з адміністративними правопорушеннями в галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою.

2. Спираючись на норми Закону України «Про благоустрій населених пунктів», надайте тлумачення поняття «благоустрій населених пунктів», «утримання в належному стані території», «заходи з благоустрою населених пунктів», «зелені насадження».

3. Характеристика правил благоустрою населених пунктів.

4. Які приміщення заборонено самоправно займати?

5. Чи можна вважати зайняття горища та підвального приміщення «самоправним зайняттям жилого приміщення»?

6. Об'єкти благоустрою населених пунктів відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів».

7. Які права та обов'язки громадян у сфері благоустрою населених пунктів?

8. Визначте обов'язки підприємств, установ та організацій у сфері благоустрою населених пунктів.

9. Повноваження поліцейських щодо розгляду адміністративних правопорушень у галузі житлових прав громадян та благоустрою.

10. Визначити кваліфікуючі ознаки адміністративного проступку, передбаченого ст. 152 КУпАП.

2. Порушення правил паркування транспортних засобів та порушення правил обладнання майданчиків для платного паркування транспортних засобів.

Базові контрольні питання:

1. Визначити повноваження Національної поліції в сфері контролю за виконанням Правил паркування, що затверджені постановою Кабінетом міністрів України № 1342 від 03.12.2009, в частині забезпечення безпеки дорожнього руху на майданчиках для паркування.

2. Вказати уповноважені органи, які здійснюють контроль за станом благоустрою та утриманням майданчиків для паркування (у тому числі щодо оплати послуг з користування майданчиками для платного паркування).

3. Що відноситься до спеціально обладнаних майданчиків для паркування?

4. Спираючись на конкретну статтю Правил паркування визначте поняття «відведені майданчики для паркування».

5. Дайте детальний юридичний аналіз статті 152-1 КУпАП (частини 6, 7, 8).

Спираючись на конкретні статті КУпАП, вирішіть письмові завдання:

Ситуативне завдання № 1.

Під час патрулювання території міста, до працівників поліції звернувся працівник паркувального майданчику гіпермаркету "Епіцентр" (Запорізьке шосе,

136 м. Дніпро) гр. Козлов Володимир Сергійович, з заявою, що водій поставив свій автомобіль на паркувальне місце та відмовляється оплачувати послуги паркування.

Під час перевірки, поліцейськими був виявлений гр. Авдеїчик Олександр Вікторович, 12.05.1985 р.н., прож. бул. Незалежності, 12-78 м. Дніпро, працює приватним підприємцем, який здійснив паркування належного йому автомобіля марки Тойота Прадо, н/з АЕ1000АМ на місці для паркування, призначеному для безоплатного паркування транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю, що розташоване на паркувальному майданчику гіпермаркету "Епіцентр".

З пояснень гр. Авдеїчика О.В. він особисто не має документів про наявність у нього чи в одного з пасажирів інвалідності та явно виражених ознак інвалідності. З правопорушенням не погодився, погрожував поліцейським звільненням та проблемами по службі.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Які першочергові дії поліцейських на місці події?
2. Які превентивні та примусові поліцейські заходи доречно застосувати в даній ситуації?
3. Кваліфікуйте дії гр. Авдеїчика О.В.
4. Які заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення можна застосувати у цій ситуації?
5. Які докази можуть свідчити про винність гр. Авдеїчика О.В. в інкримінованому правопорушенні?
6. Які процесуальні документи мають бути складені під час документування даного правопорушення?

3. Порушення правил тримання собак і котів.

Базові контрольні питання:

1. Назвіть нормативно-правові акти України, які затверджують правила утримання тварин.
2. Правила вихову тварин.
3. Де та кому заборонено виховувати собак?
4. За дотримання яких вимог дозволяється транспортування тварин у наземному громадському транспорті?
5. Порушення правил тримання собак і котів: характеристика складу адміністративного правопорушення.
6. Які поліцейські заходи застосовуються для відбиття нападу та знешкодження тварини, яка загрожує життю і здоров'ю людей чи поліцейського?

Спираючись на конкретні статті КУпАП, вирішіть письмові завдання:

Ситуативне завдання № 1.

Проаналізувати ст. 154 КУпАП, надати відповіді на питання:

1. Яких правил тримання собак і котів мають дотримуватись громадяни?
2. Які ви знаєте правила вихову собак і котів?
3. Які засоби використовуються поліцейськими для відбиття нападу та знешкодження тварини?

4. Які особи можуть бути притягнені до відповідальності за ст. 154 КУпАП?
5. Які процесуальні документи складаються у разі документування правопорушення за ч.1 ст.154 КУпАП?
6. Які процесуальні документи складаються у разі документування правопорушення за ч.2 ст.154 КУпАП?
7. На кого буде складений протокол, якщо правила виходу собак порушив неповнолітній?
8. Яким органом розглядається справа про адміністративне правопорушення?
9. Протягом якого терміну розглядається справа уповноваженим органом з моменту отримання матеріалів про адміністративне правопорушення?

Ситуативне завдання № 2.

На планшет поліцейського надійшла інформація про те, що громадянка А., будучи власником собаки породи ротвейлер, 18.02.2023 о 07 год. 45 хв. порушила правила тримання собак, виходяючи собаку по вул. М. Печери, в районі буд. 29, яка була без намордника, внаслідок чого зазначена тварина покусала потерпілого громадянина Т., заподіявши шкоди його здоров'ю.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Які першочергові дії поліції на місці події?
2. Які превентивні та заходи примусу застосовуються в даній ситуації?
3. За якими статтями закону слід кваліфікувати зазначені в ситуації дії?
4. Які заходи забезпечення провадження відповідно до ст. 260 КУпАП мають вжити поліцейські, документуючи правопорушення.
5. Які процесуальні документи мають бути складені під час документування даного правопорушення?

Ситуативне завдання № 3.

Під час прогулянки у дворі багатоповерхівки собака гр-на Г. Грищенка, яку він залишив на догляд сусіду – гр-ну Уварову, зірвався з повідка та накинувся на гр-ку Зиміну і розірвав на ній сукню вартістю 1200 грн.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Проаналізуйте дану ситуацію. Чи мало місце адміністративне правопорушення?
2. Визначте склад адміністративного правопорушення?
3. Кваліфікуйте дії гр-на Уварова, та як буде вирішено питання про притягнення його до відповідальності?
4. Чи буде притягнуто до адміністративної відповідальності гр-на Г. Грищенка?
5. Які першочергові дії поліції на місці події?
6. Визначте органи (посадових осіб), уповноважених розглядати зазначене адміністративного правопорушення.
7. Яке адміністративне стягнення передбачено за вчинення даного проступку?

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

На практичному занятті було розглянуто ознаки та елементи складу адміністративного правопорушення, змодельовано практичну ситуацію за запропонованими кейсами, встановлено об'єктивні та суб'єктивні ознаки АПП, підготовлено мотивоване рішення, відпрацьовано навички кваліфікації

адміністративного правопорушення та складення процесуальних документів.

ТЕМА № 10. Адміністративні правопорушення в галузі торгівлі.

Практичне заняття: Адміністративні правопорушення в галузі торгівлі.

Навчальна мета заняття: вирішення ситуативних завдань щодо особливостей кваліфікації та оформлення матеріалів адміністративних правопорушень у галузі торгівлі.

Кількість годин – 2 год.

Місце проведення – аудиторія

Навчальні питання:

1. Порухення правил торгівлі і надання послуг працівниками торгівлі, громадського харчування та сфери послуг, громадянами, які займаються підприємницькою діяльністю.

2. Порухення правил торгівлі пивом, алкогольними, слабоалкогольними напоями і тютюновими виробами.

3. Порухення правил торгівлі на ринках. Торгівля з рук у невстановлених місцях.

Література: [1; 2, С. 335-480; 3-4; 5, С. 466-530; 6, С. 483-600; 7, С. 255-354; 8; 9-10; 13-24; 27-56].

План проведення заняття:

I. Проведення практичного заняття за темою «Адміністративні правопорушення в галузі торгівлі» розраховано на отримання курсантами теоретичних знань та закріплення навичок щодо застосування норм КУпАП та інших нормативно-правових актів України при оформленні процесуальних документів у справах про адміністративні правопорушення.

Практичне заняття проводиться з метою набуття курсантами навичок зі складання процесуальних документів в справах про адміністративні правопорушення в галузі торгівлі, і передбачає вирішення ситуативних завдань стосовно особливостей кваліфікації порушень правил торгівлі пивом, алкогольними, слабоалкогольними напоями і тютюновими виробами, правил торгівлі на ринках, торгівлі з рук у невстановлених місцях.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Практичне заняття передбачає проведення поліцейського квесту та вирішення кейсів, під час їх проведення можуть використовуватися моделювання практичних ситуацій, бінарні заняття за участю практичних працівників Національної поліції України.

1. Група ділиться на підгрупи по 5-6 осіб в кожній. Кожній підгрупі викладачем надається текст ситуаційного завдання для обговорення і вирішення, що є загальним для всіх підгруп, а також перелік нормативно-правових актів, які є необхідними для вирішення завдання, окремі завдання для кожної підгрупи.

3. Підгрупа вивчає текст ситуації та відповідні правові норми. На підставі аналізу ситуації кожна підгрупа виконує передбачене для неї завдання.

Час виконання : до 15 хвилин.

4. Кожна підгрупа визначає свого спікера, який презентує загальну позицію підгрупи і презентує алгоритм дій поліцейського, який документує правопорушення.

Час виконання : до 25 хвилин (до 5 хвилин на підгрупу).

5. Після обговорення в підгрупі відбувається загальне обговорення ситуації усією навчальною групою. Всі відповіді мають бути надані з використанням тексту лекції до відповідної теми та тексту КУпАП тощо.

В процесі обговорення викладач має можливість ставити уточнюючі питання, вказувати на допущені помилки.

6. Наприкінці заняття викладач :

- узагальнює проведenu роботу, визначає найбільш типові помилки, допущені при кваліфікації правопорушення;
- роз'яснює правила щодо складання процесуальних документів.

1. Порухення правил торгівлі і надання послуг працівниками торгівлі, громадського харчування та сфери послуг, громадянами, які займаються підприємницькою діяльністю.

Базові контрольні питання:

1. Назвіть нормативно-правові акти України, що регламентують правила торгівлі.
2. Який дозвільний документ потрібен для здійснення торгівлі?
2. Правила роздрібної торгівлі непродовольчими товарами.
3. Правила роздрібної торгівлі продовольчими товарами.
4. Які продовольчі товари підлягають обов'язковій сертифікації?
5. Правила торгівлі на ринках.
6. Що таке алкогольні напої?
7. Що таке тютюнові вироби?
8. Що таке ліцензія?
9. Характеристика порушення правил торгівлі і надання послуг працівниками торгівлі, громадського харчування та сфери послуг, громадянами, які займаються підприємницькою діяльністю.

2. Порухення правил торгівлі пивом, алкогольними, слабоалкогольними напоями і тютюновими виробами.

Базові контрольні питання:

1. Підстави для заборони продажу алкогольних напоїв та тютюнових виробів.
2. Характеристика порушення правил торгівлі пивом, алкогольними, слабоалкогольними напоями і тютюновими виробами.
3. Перелік уповноважених органів (осіб), що встановлюють час для заборони продажу алкогольних напоїв.
4. Який дозвільний документ потрібен для здійснення торгівлі пивом (крім безалкогольного), алкогольними, слабоалкогольними напоями і тютюновими виробами?

5. Перелік уповноважених органів (осіб), що розглядають справи про адміністративні правопорушення у випадку продажу алкогольних напоїв або тютюнових виробів неповнолітнім.

6. Особливості адміністративної відповідальності за порушення правил торгівлі пивом, алкогольними, слабоалкогольними напоями і тютюновими виробами.

Спираючись на конкретні статті КУпАП та інших нормативно-правових актів України, вирішити письмові завдання:

Завдання 1. Проаналізувати ст. 156 КУпАП та надати відповіді на такі питання:

1. Які законом визначено підстави для притягнення яких осіб до адміністративної відповідальності за ч.1 ст. 156 КУпАП?

2. В яких місцях роздрібна торгівля пивом (крім безалкогольного), алкогольними, слабоалкогольними напоями або тютюновими виробами заборонена?

3. В яких місцях роздрібна торгівля пивом (крім безалкогольного), алкогольними, слабоалкогольними напоями або тютюновими виробами дозволяється?

4. За якою частиною статті яка особа буде нести відповідальність за продажу сигарет у пачках на привокзальній площі з рук?

5. Які підстави для притягнення особи до відповідальності за ч. 4 ст. 156 КУпАП?

6. За які протиправні діяння за ст. 156 КУпАП може бути притягнута до відповідальності неповнолітня особа?

7. Скласти постанову про накладення адміністративного стягнення.

Ситуативне завдання № 2.

На лінію «102» надійшло повідомлення про незаконний продаж алкогольних напоїв у приміщенні магазину "Хвилина" по вул. Мічуріна, 45 м. Харків. Прибувши на місце виклику, працівниками поліції була виявлена гр. Красава Олена Василівна, 12.05.1992 р.н., прож. вул. Медична, 34-12 м. Харків, яка здійснила продаж пляшки горілки без наявності акцизних марок та без наявності ліцензії на право роздрібної реалізації алкоголю, а також не видала покупцю касовий чек.

Під час опитування гр. Красава О.В. вона повідомила, що стажується на посаді реалізатора другий тиждень, офіційно не оформлена, магазин та товар належить ФОП Злой Олег Вікторович, про відсутність ліцензії та акцизних марок їй нічого не відомо. Добровільно видала поліцейським ще 10 пляшок горілки (0,5 л. кожна) без наявності марок акцизного збору.

На місце був викликаний власник магазину ФОП Злой О.В., 23.10.1975 р.н., прож. пр. Героїв, 12-67, приватний підприємець, який пояснив, що ліцензія на право роздрібного продажу алкоголю в нього закінчилась та зараз знаходиться на переоформленні у ДФС, відсутність на пляшках горілки марок акцизного збору він пояснив тим, що вони просто відклеїлись та мабуть загубились при транспортуванні зі складу. Але він строго наказав реалізатору Красава О.В. не здійснювати продаж алкоголю в магазині поки не переоформить ліцензію. Чому вона все ж таки здійснила продаж горілки йому не відомо.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Які першочергові дії поліцейських на місці події?
 2. Які превентивні та примусові поліцейські заходи доречно застосувати в даній ситуації?
 3. Кваліфікуйте дії гр. Красава О.В. та гр. Злой О.В.
 4. Які заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення можна застосувати у цій ситуації?
 5. Які докази можуть свідчити про винність особи?
- Які процесуальні документи мають бути складені під час документування даного правопорушення?

Ситуативне завдання № 2.

Працівниками поліції був виявлений факт продажу касиром супермаркету «АТБ» гр. Дорошенко О.В. пляшки пива «Оболонь-Міцне», неповнолітній особі після 22 год.00 хв., що заборонено рішенням місцевої військової адміністрації.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Які першочергові дії поліцейських на місці події?
2. Які превентивні та примусові поліцейські заходи доречно застосувати в даній ситуації?
3. Кваліфікуйте дії гр. Дорошенко О.В.
4. Які заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення можна застосувати у цій ситуації?
5. Які докази можуть свідчити про винність особи?
6. Які процесуальні документи мають бути складені під час документування даного правопорушення?

3.Порушення правил торгівлі на ринках. Торгівля з рук у невстановлених місцях.

Базові контрольні питання:

1. Характеристика порушення правил торгівлі на ринках.
2. Склад правопорушення «торгівля з рук у невстановлених місцях».
3. У чому полягає об'єктивна сторона адміністративного правопорушення «торгівля з рук у невстановлених місцях»?
4. Перелік товарів, продаж яких заборонено на ринках.
5. Перелік уповноважених органів (осіб), що визначають місця для торгівлі на території населених пунктів.
6. Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення у випадку вчинення торгівлі з рук у невстановлених місцях.

Спираючись на конкретні статті КУпАП та інших нормативно-правових актів України, вирішить письмові завдання:

Ситуативне завдання № 1.

23.05.2023 року поліцейським офіцером громади була виявлена гр. Пікуш Олена Михайлівна, 12.02.1956 р.н., прож. бул. Центральний, 12-45, м. Дніпро, пенсіонерка, яка в період з 12.03.2023 по 23.05.2023 здійснювала систематичний продаж сигарет поштучно з рук на території Центрального колгоспного ринку м. Дніпро. Під час огляду речей у гр. Пікуш О.М. було виявлено 30 пачок сигарет «Прима» та кошти в сумі 530 грн.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Які першочергові дії поліцейських на місці події?
2. Які превентивні та примусові поліцейські заходи доречно застосувати в даній ситуації?
3. Кваліфікуйте дії гр. Пікуш О.М.
4. Які заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення можна застосувати у цій ситуації?
5. Які докази можуть свідчити про винність особи?
6. Які процесуальні документи мають бути складені під час документування даного правопорушення?

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

На практичному занятті було розглянуто ознаки та елементи складу адміністративного правопорушення, змодельовано практичну ситуацію за запропонованими кейсами, встановлено об'єктивні та суб'єктивні ознаки адміністративного правопорушення, підготовлено мотивоване рішення, відпрацьовано навички кваліфікації адміністративного правопорушення та складання процесуальних документів.

ТЕМА № 11. Адміністративні правопорушення, що посягають на громадський (публічний) порядок та громадську безпеку

Практичне заняття: Адміністративні правопорушення, що посягають на громадський (публічний) порядок та громадську безпеку.

Навчальна мета заняття: розв'язання ситуативних завдань щодо особливостей кваліфікації дрібного хуліганства; стрільби з вогнепальної, холодної металевий чи пневматичної зброї, пристроїв для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії в населених пунктах і в невідведених для цього місцях або з порушенням встановленого порядку; куріння тютюнових виробів у заборонених місцях; розпивання пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених законом місцях; участь в організованих без дозволу азартних іграх, ворожіння у громадських місцях; порушень вимог законодавчих та інших НПА щодо захисту населення від шкідливого впливу шуму чи правил додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях, інших правопорушень; оформлення процесуальних документів у справах про адміністративні правопорушення, які посягають на громадський (публічний) порядок.

Кількість годин – 4 год.

Місце проведення – аудиторія

Навчальні питання:

1. Загальна характеристика адміністративних правопорушень, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку.
2. Дрібне хуліганство (ст. 173 КУпАП). Стрільба з вогнепальної, холодної металевий чи пневматичної зброї, пристроїв для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами

несмертельної дії, в населених пунктах і в не відведених для цього місцях або з порушенням встановленого порядку (ст. 174 КУпАП). Куріння тютюнових виробів у заборонених місцях (ст. 175¹ КУпАП).

3. Виготовлення, зберігання самогону та апаратів для його вироблення (ст. 176 КУпАП). Придбання самогону та інших міцних спиртних напоїв домашнього вироблення (ст. 177 КУпАП). Розпиття пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених законом місцях або поява в громадських місцях в п'яному вигляді, що ображає людську гідність і громадську мораль (ч. 1 і 2 ст. 178 КУпАП).

Література: [1; 2, С. 335-480; 3-4; 5, С. 466-530; 6, С. 483-600; 7-56].

План проведення заняття:

I. Проведення практичного заняття за темою «Адміністративні правопорушення, що посягають на громадський (публічний) порядок та громадську безпеку» розраховано на отримання курсантами теоретичних знань та закріплення навичок щодо застосування норм КУпАП та інших нормативно-правових актів України при оформленні процесуальних документів у справах про адміністративні правопорушення.

Практичне заняття проводиться з метою набуття курсантами навичок зі складання процесуальних документів в справах про адміністративні правопорушення, що посягають на громадський (публічний) порядок та громадську безпеку, і передбачає вирішення ситуативних завдань щодо кваліфікації адміністративних правопорушень, передбачених ст. 173, ст. 174, ст. 175¹, ст. 176, ст. 177, ст. 178 КУпАП.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Практичне заняття передбачає проведення поліцейського квесту та вирішення кейсів, під час їх проведення можуть використовуватися моделювання практичних ситуацій, бінарні заняття за участю практичних працівників Національної поліції України.

1. Група ділиться на підгрупи по 5-6 осіб в кожній. Кожній підгрупі викладачем надається текст ситуаційного завдання для обговорення і вирішення, що є загальним для всіх підгруп, а також перелік нормативно-правових актів, які є необхідними для вирішення завдання, окремі завдання для кожної підгрупи.

3. Підгрупа вивчає текст ситуації та відповідні правові норми. На підставі аналізу ситуації кожна підгрупа виконує передбачене для неї завдання.

Час виконання : до 15 хвилин.

4. Кожна підгрупа визначає свого спікера, який презентує загальну позицію підгрупи і презентує алгоритм дій поліцейського, який документує правопорушення.

Час виконання : до 25 хвилин (до 5 хвилин на підгрупу).

5. Після обговорення в підгрупі відбувається загальне обговорення ситуації усією навчальною групою. Всі відповіді мають бути надані з використанням тексту лекції до відповідної теми та тексту КУпАП тощо.

В процесі обговорення викладач має можливість ставити уточнюючі питання, вказувати на допущені помилки.

6. Наприкінці заняття викладач :

- узагальнює проведenu роботу, визначає найбільш типові помилки, допущені при кваліфікації правопорушення;
- роз'яснює правила щодо складання процесуальних документів.

1. Загальна характеристика адміністративних правопорушень, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку.

Базові контрольні питання:

1. Які склади правопорушень перелічені у главі 14 Особливої частини Кодексу України про адміністративні правопорушення?

2. Які адміністративні правопорушення з даної категорії проступків підвідомчі органам Національної поліції?

3. Визначте поняття та зміст громадської безпеки і громадського порядку.

4. Що таке громадське місце?

5. Назвіть ознаки, властиві для групи правопорушень, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку.

6. Склад правопорушення, передбаченого ст. 184 КУпАП «Невиконання батьками або особами, що їх замінюють, обов'язків щодо виховання дітей». Назвіть об'єктивні ознаки складу правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 184 КУпАП – ухилення батьків або осіб, які їх замінюють, від виконання передбачених законодавством обов'язків щодо забезпечення необхідних умов життя, навчання та виховання неповнолітніх дітей.

7. Характеристика складу адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 180 КУпАП «Доведення неповнолітнього до стану сп'яніння».

9. Особливості кваліфікації адміністративного правопорушення за вчинення домашнього насильства (ст. 173-2 КУпАП). Яким нормативно-правовим актом України регламентовано питання щодо визначення поняття та видів домашнього насильства?

10. Поняття «булінгу» та порядок притягнення особи за булінг до адміністративної відповідальності.

11. Характеристика адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 183 КУпАП «Завідомо неправдивий виклик спеціальних служб».

12. Порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів України щодо захисту населення від шкідливого впливу шуму чи правил додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях.

13. Назвіть гранично допустимі рівні шуму, диференційовані залежно від призначення приміщення/території та часу доби. Вимоги щодо додержання тиші та обмежень певних видів робіт.

14. Назвіть винятки щодо діяльності, яка супроводжується шумом.

2. Дрібне хуліганство (ст. 173 КУпАП). Стрільба з вогнепальної, холодної металевий чи пневматичної зброї, пристроїв для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, в населених пунктах і в не відведених для цього

місцях або з порушенням встановленого порядку (ст. 174 КУпАП). Куріння тютюнових виробів у заборонених місцях (ст. 175¹ КУпАП).

Базові контрольні питання:

1. Характеристика адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 173 КУпАП «дрібне хуліганство».
2. Що є об'єктом складу адміністративного правопорушення за ст. 173 КУпАП?
3. Назвіть суб'єктивні ознаки складу адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 173 КУпАП (Дрібне хуліганство).
4. Суб'єкти адміністративної відповідальності за вчинення дрібного хуліганства.
5. Назвіть предмет адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 174 КУпАП «Стрільба з вогнепальної, холодної металевий чи пневматичної зброї, пристроїв для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, в населених пунктах і в не відведених для цього місцях або з порушенням встановленого порядку».
6. У якому нормативно-правовому акті України врегульовано питання щодо визначення місць, де куріння тютюнових виробів заборонено? Назвіть ці заборонені для куріння тютюнових виробів місця.
7. Що таке куріння тютюнових виробів?
8. Що відноситься до тютюнових виробів?
9. Дайте детальний аналіз складу правопорушення «куріння тютюнових виробів у заборонених місцях».
10. Назвіть суб'єктивні ознаки складу адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 175-1 КУПАП.
11. Об'єктивна сторона правопорушення, передбаченого ст. 175-1 КУПАП.

Спираючись на конкретні статті КУпАП та інших нормативно-правових актів України, вирішить письмові завдання:

Ситуативне завдання №1.

04.08.2023 близько 14 год. 15 хв. на лінію "102" надійшло повідомлення, що по вул. Генерала Карпенко біля буд. № 31 м. Дніпро, невідома особа висловлюється на адресу громадян, нецензурною лайкою, намагається розпочати бійку з перехожими. Прибувши на місце події, поліцейські виявили гр. Кочубей Олега Петровича, 12.02.1975 р.н., прож. вул. Квітів, 12-78 м. Дніпро, працює – слюсар КП ДЖО, який знаходячись з явними ознаками алкогольного сп'яніння, чіплявся до перехожих, висловлюючи пропозицію дати йому гроші у борг.

З пояснень свідків:

- гр. Хохотун Тарас Вікторович, прож. вул. Осіння, 56-12;
- гр. Хохотун Ірина Володимирівна, прож. вул. Осіння, 56-12,

гр. Кочубей О.П. намагався вчинити бійку з гр. Петровим Володимиром Олександровичем та навіть штовхнув його на землю.

Вимогу поліцейських припинити правопорушення гр. Кочубей О.П. проігнорував, продовжив вчиняти протиправні дії та ображати поліцейських нецензурною лайкою. Гр. Кочубей О.П. було затримано та доставлено до Центрального відділення поліції. Під час затримання, поліцейськими, було застосовано гумовий кийок та кайданки.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Які повинні бути першочергові дії поліцейських на місці події?
2. Які превентивні та примусові поліцейські заходи доречно застосувати в даній ситуації?
3. Кваліфікуйте дії гр. Кочубей О.П.
4. Які заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення можна застосувати у цій ситуації?
5. Які докази можуть свідчити про винність особи?
6. Чи правомірно було застосовано поліцейськими адміністративне затримання? Чи були для цього відповідні підстави?
7. Чи правомірно було застосовано поліцейськими спеціальні засоби?
8. Чи наявні обставини, які обтяжують або пом'якшують адміністративну відповідальність?
9. Які процесуальні документи мають бути складені під час документування даного правопорушення?

Ситуативне завдання №2.

27.01.2023 під час патрулювання працівники поліції отримали інформацію, що невідома особа здійснює постріли з вікна квартири на п'ятому поверсі будинку № 23 по вул. Медичній м. Дніпро.

Піднявшись до визначеного помешкання, працівники поліції виявили власника квартири № 67 – гр. Гайдар Олексія Володимирович, 12.09.1992 р.н., тимчасово не працюючого, який підтвердив, що дійсно здійснював постріли з пневматичної гвинтівки.

Як пояснив гр. Гайдар О.В., на козирку балкону утворилася бурулька, яку він намагався збити шваброю. Коли у нього це не вийшло, він взяв свою пневматичну гвинтівку та здійснив з близької відстані три постріли по бурульці. Бурулька від пострілів впала.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Які повинні бути першочергові дії поліцейських на місці події?
2. Які превентивні та примусові поліцейські заходи доречно застосувати в даній ситуації?
3. Кваліфікуйте дії гр. Гайдар О.В.
4. Які заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення можна застосувати у цій ситуації?
5. Які докази можуть свідчити про винність особи?
6. Які процесуальні документи мають бути складені під час документування даного правопорушення?

Ситуативне завдання №3.

12.04.2023 на лінію «102» надійшла інформація, що група невідомих осіб вчиняють хуліганські дії в під'їзді будинку № 34 по вул. Маліновського м. Одеса. Прибувши на місце виклику, поліцейські виявили трьох осіб:

- гр. Петренко Вадима Сергійовича, 23.01.1999 р.н., прож. вул. Маліновського, 34-45, м. Одеса, студент 3 курсу ОНЮА;
- гр. Жук Олег Васильович, 18.05.2000 р.н., прож. пр. Героїв, 12-45, м. Одеса, студент 2 курсу ОНЮА;

- гр. Орлов Павло Володимирович, 24.05.2001 р.н., прож. вул. Маліновського, 36-12, м.Одеса, студент 1 курсу ОНЮА.

Зазначені особи розпивали в під'їзді зазначеного житлового будинку горілку (Хортиця, 0,5 л., 40%) та курили сигарети "Вінстон". Вони пояснили, що жодних хуліганських дій не вчиняли, а лише святкують успішне завершення іспиту в університеті та нікому не заважають.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Які повинні бути першочергові дії поліцейських на місці події?
2. Які превентивні та примусові поліцейські заходи доречно застосувати в даній ситуації?
3. Кваліфікуйте дії осіб.
4. Які заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення можна застосувати у цій ситуації?
5. Чи є підстави для адміністративного затримання особи?
6. Які особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх.
7. Які місця є забороненими для куріння?
8. Які місця є забороненими для розпивання спиртних напоїв?
9. Чи наявні обставини, які обтяжують або пом'якшують адміністративну відповідальність?
10. Які процесуальні документи мають бути складені під час документування даного правопорушення?

Ситуативне завдання №4.

Патрульними поліції було затримано гр. К, на вигляд 17-18 років, який курих сигарети «Прима» в центрі міста, сидячи на сходах біля фонтану. Документів, що встановлюють особу, він не мав. На вимогу поліцейського припинити правопорушення не реагував, заявив, що має 18 років і тому має повне право палити. Під час документування було встановлено, що гр. К. виповнилось 17 років.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Чи має місце правопорушення і за якою статтею КУпАП?
2. Який алгоритм розгляду справи про адміністративне правопорушення мають застосувати патрульні поліцейські?
3. Які процесуальні документи повинні скласти патрульні у даній ситуації?

Ситуативне завдання № 5:

Громадянин Кушнір вирішив запалити цигарку на дитячому майданчику біля загальноосвітньої школи № 50 м. Харкова. Під час паління до нього підійшов наряд патрульних поліцейських і повідомив йому про скоєння правопорушення. Під час встановлення обставин справи і особи правопорушника, було виявлено, що гр. Кушніру було 15 років. Патрульні поліцейські склали відносно гр. Кушніра протокол про адміністративне правопорушення за ст. 175 – 1 КУпАП та викликали його батьків.

Підготувати відповіді на такі питання:

4. Чи правильно діяли патрульні поліцейські у даній ситуації ?
5. Чи має місце правопорушення у даній ситуації?
6. Як кваліфікувати дії гр. Кушніра? Чи буде його притягнуто до адміністративної відповідальності та за якою статтею КУпАП?

4. Який алгоритм дій патрульних поліцейських, та які процесуальні документи вони повинні скласти за порушення, передбачене ст. 175-1 КУпАП?

Ситуативне завдання №6.

28 серпня 2020 р. о 17 год.00 хв. по вул. 23 Серпня м. Харкова, гр. Косаренко Іван Петрович (15.07.1985 р.н., проживає м. Харків, вул. Бучми, буд.71, кв.15; працює майстром СТО «Автодуш» на вул. Гв. Широнінцев 3 м. Харкова,; 08.03.2020 року накладено штраф за ч.1 ст.178 КУпАП протокол Московського відділу поліції ГУНП у Харківській області, АПН№ 15789), перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, чіплявся до перехожих, вимагав купити в нього каністру з бензином, на їх відмову голосно кричав та обзивав нецензурною лайкою. Після цього підняв камінь з землі та розбив вітрину продуктового магазину ТОВ «КУЛІНІЧІ» за адресою вул. 23 Серпня, 3 (директор магазину Кузьменко А.П.).

Свідками правопорушення стали:

- гр. Максимів Семен Тарасович, 1978 р.н., прож. м. Харків, вул.23 Серпня 47, кв.71;
- гр. Петрикін Тетяна Петрівна, 1967 р.н., прож. м. Харків, вул. Шекспіра 74 кв. 5.

На вимогу поліцейських патрульної поліції, гр. Косаренко правопорушення не припинив, внаслідок чого до нього було застосовано фізичну силу, затримано та доставлено до Шевченківського ВП ГУНП в Харківській області; проведено огляд особи, речей, що були при ньому та їх вилучення.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Відповідно до фабули ситуації, кваліфікуйте дії гр. Косаренка І.П. за відповідною статтею КУпАП.

2. Які діяння становлять об'єктивну сторону правопорушення?

3. Які адміністративні стягнення накладаються за вчинення даного правопорушення?

4. Які процесуальні документи складаються під час документування даного правопорушення?

5. Який алгоритм дій поліцейського при складанні протоколу про дане адміністративне правопорушення?

3. Виготовлення, зберігання самогону та апаратів для його вироблення (ст. 176 КУпАП). Придбання самогону та інших міцних спиртних напоїв домашнього вироблення (ст. 177 КУпАП). Розпиття пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених законом місцях або поява в громадських місцях в п'яному вигляді, що ображає людську гідність і громадську мораль (ч. 1 і 2 ст. 178 КУпАП).

Базові контрольні питання:

1. Характеристика адміністративного правопорушення «виготовлення, зберігання самогону та апаратів для його вироблення» (ст. 176 КУпАП).

2. Назвіть об'єктивні ознаки складу адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 176 КУпАП.

3. Дайте юридичне визначення поняття «придбання самогону або інших міцних спиртних напоїв».

4. Об'єктивна сторона складу правопорушення передбаченого ст. 177 КУпАП.

5. Хто є суб'єктом правопорушення, передбаченого ст. 177 КУпАП.

6. Дайте характеристику об'єктивної і суб'єктивної сторони правопорушення, передбаченого ст. 178 КУпАП.

7. Назвіть предмет адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 178 КУпАП (Розпивання пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених законом місцях або поява в громадських місцях у п'яному вигляді).

8. Розкрийте сутність поняття «п'яний вигляд, що ображає людську гідність і громадську мораль».

Спираючись на конкретні статті КУпАП та інших нормативно-правових актів України, вирішіть письмові завдання:

Ситуативне завдання №1.

Під час охорони громадського порядку у м. Києві, по вул. ім. Богомольця до поліцейських патрульної поліції звернулася гр. Петренко, яка повідомила, що на дитячому майданчику біля будинку 41, де граються маленькі діти, перебувають двоє громадян, які розпивають пиво, палять цигарки, виражаються нецензурною лайкою і на зауваження сторонніх громадян не реагують.

1. Здійснить юридичний аналіз ситуації.

2. Чи мало місце адміністративне правопорушення?

3. Охарактеризуйте алгоритм дій поліцейських, визначте підстави та порядок порушення справи про вказане адміністративне правопорушення.

Ситуативне завдання №2.

24 січня 2023 року о 20 год.15 хв. гр. Кузьменко В.Б. розпивав горілку, сидячи на паркані у парку Шевченко. На вимогу патрульних поліцейських припинити розпивання спиртних напоїв в громадському місці не реагував. В поясненні в протоколі про адміністративне правопорушення, що був складений поліцейськими, зазначив, що хотів пом'янути сусіда, що загинув в АТО.

На підставі даної фабули скласти постанову у справі по адміністративне правопорушення про накладення адміністративного стягнення.

Ситуативне завдання №3.

26 серпня 2021 року о 20.30 год. поліцейськими було виявлено гр. Федченко В.П., який перебував на квітковій клумбі неподалік ХНАТОБ м. Харкова у стані алкогольного сп'яніння, з пляшкою вина «Масандра» в руці. На вимогу поліцейських припинити розпивання спиртних напоїв не реагував, під час оформлення правопорушення оспорував факт його вчинення, пояснюючи, що він святкує розлучення із жінкою і нікому не заважає.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Відповідно до фабули ситуації, кваліфікувати дії гр. Федченко В.П. за нормами КУпАП.

2. Які діяння становлять об'єктивну сторону правопорушення?

3. Яким органом розглядається справа?

4. Які процесуальні документи слід скласти поліцейському за фактом вчинення даного правопорушення?

5. Алгоритм дій поліцейського в даній ситуації.

Ситуативне завдання №4.

Під час патрулювання одного зі спальних мікрорайонів м. Харкова було виявлено групу з трьох осіб, які вживали пиво та слабоалкогольні напої біля

під'їзду однієї з багатоповерхівок. В ході перевірки документів було встановлено, що 16-річний Віктор Васильович Кроленко та 19-річний Лев Іванович Іванченко разом з Петром Петровичем Панченко святкували День його 17-річчя.

Підготувати відповіді на такі питання:

3. Здійснить юридичний аналіз даної ситуації.
4. Чи мало місце адміністративне правопорушення?
5. Визначте порядок притягнення вказаних осіб (16-річний Віктор Васильович Кроленко, 16-річний Віктор Васильович Кроленко, та 17-річний Петро Петрович Панченко) до адміністративної відповідальності.
6. Чи наявні у вказаній ситуації обставини, що пом'якшують або обтяжують адміністративну відповідальність?

Ситуативне завдання №5.

Гр-н Нестеров розпивав алкогольні напої у міському парку. Знаходячись у стані алкогольного сп'яніння нецензурно висловлювався на адресу прохожих, які робили йому зауваження. За викликом небайдужого громадянина Іщенко, наряд патрульної поліції пред'явив вимогу до Нестерова щодо негайного припинення протиправної поведінки, на що останній не реагував, більш того, почав образливо висловлюватися на адресу поліцейських. Патрульні поліцейські склали на гр. Нестерова протокол про адміністративне правопорушення, який, разом із іншими матеріалами справи, направили до Комінтернівського районного суду м. Харкова.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Здійснить юридичний аналіз ситуації.
2. Чи мало місце адміністративне правопорушення?
3. Чи правомірними були дії поліцейських?
4. Назвіть органи, уповноважені розглядати справу про вказане адміністративне правопорушення, а також алгоритм їх дії у вказаній ситуації.

Ситуативне завдання №6.

Близько 23 год. 45 хв. на лінію «102» надійшла інформація про бійку в барі "Zibert" вул. Гадянська, 23 м. Вінниця. Прибувши на місце події, працівниками поліції було виявлено двох громадян, які перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння нанесли один одному тілесні пошкодження. На момент прибуття поліція, конфлікт був вичерпаний, громадяни не мали претензій один до одного.

В приміщенні бару, поліцейськими, було помічено двох неповнолітніх осіб М. (15 років) та В. (16 років), які розпивали пиво за столиком. Під час спілкування з неповнолітніми, було встановлено, що годину тому, вони придбали дві пляшки пива у бармена гр. Вовчанського Олега Вікторовича, 12.02.1995 р.н., прож. вул. Харитонова, 34 м. Вінниця.

Бармен Вовчанський О.В. пояснив, що працює барменом у барі "Zibert" лише тиждень, власником бару є ФОП Кравченко Андрій Вадимович.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Кваліфікуйте дії зазначених осіб.
2. До компетенції якого органу належить розгляд виявлених правопорушень?
3. Визначте належного суб'єкта відповідальності за ст. 180-1 КУпАП.

4. Який час є заборонений для перебування неповнолітніх без супроводження в розважальних закладах?

5. Хто може супроводжувати неповнолітнього у заборонений час?

6. Чи наявні обставини, які обтяжують або пом'якшують адміністративну відповідальність?

7. Які процесуальні документи мають бути складені під час документування даного правопорушення?

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

На практичному занятті було розглянуто ознаки та елементи складу адміністративного правопорушення, змодельовано практичну ситуацію за запропонованими кейсами, встановлено об'єктивні та суб'єктивні ознаки адміністративного правопорушення, встановлено повноваження Національної поліції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення підготовлено мотивоване рішення, відпрацьовано навички кваліфікації адміністративного правопорушення та складання процесуальних документів.

ТЕМА № 12. Адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління

Практичне заняття: Адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління.

Навчальна мета заняття: розв'язання ситуативних завдань щодо кваліфікації такого правопорушення, як злісна непокоря законному розпорядженню або вимозі поліцейського, члена громадського формування з охорони громадського (публічного) порядку і державного кордону, військовослужбовця; порушення порядку організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій; публічних закликів до невиконання вимог поліцейського; інших правопорушень.

Кількість годин – 2 год.

Місце проведення – аудиторія

Навчальні питання:

1. Загальна характеристика адміністративних правопорушень, що посягають на встановлений порядок управління.

2. Злісна непокоря законному розпорядженню або вимозі поліцейського під час виконання ним службових обов'язків, а також вчинення таких самих дій щодо члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця у зв'язку з їх участю в охороні громадського порядку (ст. 185 КУпАП). Публічні заклики до невиконання вимог поліцейського чи посадової особи Військової служби правопорядку у Збройних силах України (ст. 185-7 КУпАП).

3. Порушення порядку організації та проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій (ст. 185-1 КУпАП).

4. Порушення правил адміністративного нагляду (ст. 187 КУпАП).

Література: [1; 2, С. 335-480; 3-4; 5, С. 466-530; 6, С. 483-600; 7, С. 255-354; 8; 9-10; 20; 25-27; 32; 34-36; 38-49].

План проведення заняття:

I. Проведення практичного заняття за темою «Адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління» розраховано на отримання курсантами теоретичних знань та закріплення навичок щодо застосування норм КУпАП та інших нормативно-правових актів України при оформленні процесуальних документів у справах про адміністративні правопорушення.

Практичне заняття проводиться з метою набуття курсантами навичок зі складання процесуальних документів в справах про адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління, і передбачає вирішення ситуативних завдань щодо кваліфікації адміністративних правопорушень, передбачених ст. 185, ст. 185-1, ст. 185-7, ст. 187 КУпАП тощо.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Практичне заняття передбачає проведення поліцейського квесту та вирішення кейсів, під час їх проведення можуть використовуватися моделювання практичних ситуацій, бінарні заняття за участю практичних працівників Національної поліції України.

1. Група ділиться на підгрупи по 5-6 осіб в кожній. Кожній підгрупі викладачем надається текст ситуаційного завдання для обговорення і вирішення, що є загальним для всіх підгруп, а також перелік нормативно-правових актів, які є необхідними для вирішення завдання, окремі завдання для кожної підгрупи.

3. Підгрупа вивчає текст ситуації та відповідні правові норми. На підставі аналізу ситуації кожна підгрупа виконує передбачене для неї завдання.

Час виконання : до 15 хвилин.

4. Кожна підгрупа визначає свого спікера, який презентує загальну позицію підгрупи і презентує алгоритм дій поліцейського, який документує правопорушення.

Час виконання : до 25 хвилин (до 5 хвилин на підгрупу).

5. Після обговорення в підгрупі відбувається загальне обговорення ситуації усією навчальною групою. Всі відповіді мають бути надані з використанням тексту лекції до відповідної теми та тексту КУпАП тощо.

В процесі обговорення викладач має можливість ставити уточнюючі питання, вказувати на допущені помилки.

6. Наприкінці заняття викладач :

- узагальнює проведenu роботу, визначає найбільш типові помилки, допущені при кваліфікації правопорушення;
- роз'яснює правила щодо складання процесуальних документів.

1. Загальна характеристика адміністративних правопорушень, що посягають на встановлений порядок управління.

Базові контрольні питання:

1. Який зміст має поняття «установлений порядок управління»? У чому проявляються порушення встановленого порядку управління?

2. Вкажіть групи правопорушень у сфері встановленого порядку управління, перераховані у главі 15 КУпАП.

3. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.06.1992 № 8 «Про застосування судами законодавства, що передбачає відповідальність за посягання на життя, здоров'я, гідність та власність суддів і працівників правоохоронних органів».

4. Участь громадян в охороні громадського (публічного) порядку і державного кордону. Види громадських формувань з охорони громадського (публічного) порядку.

5. Порушення порядку організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій.

6. Сутнісна характеристика поняття «адміністративний нагляд». Порушення правил адміністративного нагляду.

7. Порушення громадянами порядку придбання, зберігання, передачі іншим особам або продажу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї.

8. Порушення громадянами строків реєстрації (перереєстрації) нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї та правил взяття її на облік (ст. 192 КУпАП). Порядок та строк реєстрації (перереєстрації) нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і правил взяття її на облік.

9. У чому полягає ухилення від реалізації вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів?

10. Порушення працівниками торговельних підприємств (організацій) порядку продажу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів. Яка об'єктивна сторона адміністративного правопорушення за порушення працівниками торговельних підприємств (організацій) порядку продажу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів?

11. Порушення працівниками підприємств, установ, організацій правил зберігання або перевезення вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів.

2. Злісна непокоря законному розпорядженню або вимозі поліцейського під час виконання ним службових обов'язків, а також вчинення таких самих дій щодо члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця у зв'язку з їх участю в охороні громадського порядку (ст. 185 КУпАП). Публічні заклики до невиконання вимог поліцейського чи посадової особи Військової служби правопорядку у Збройних силах України (ст. 185-7 КУпАП).

Базові контрольні питання:

1. У чому проявляється злісна непокоря законному розпорядженню поліцейського? Які вимоги поліцейського є законними?

2. Злісна непокоря законному розпорядженню або вимозі поліцейського, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, військовослужбовця.

3. Основні завдання громадських формувань з охорони громадського (публічного) порядку.

4. Яка об'єктивна сторона злісної непокори законному розпорядженню або вимозі поліцейського?

5. Що слід розуміти під публічними закликами? У яких формах проявляються публічні заклики до невиконання вимог поліцейського чи посадової особи військової служби правопорядку у Збройних Силах України?

6. Назвіть нормативно-правові акти України, що регулюють засади організації та діяльності громадських формувань.

7. Основні завдання громадських формувань з охорони громадського порядку. Права громадських формувань з охорони громадського (публічного) порядку.

8. Повноваження членів громадських формувань з охорони громадського (публічного) порядку і державного кордону.

9. Які умови та порядок застосування заходів фізичного впливу і спеціальних засобів членами громадських формувань?

Спираючись на конкретні статті КУпАП та інших нормативно-правових актів України, вирішіть письмові завдання:

Ситуативне завдання №1.

Громадянин Петрівський, 2000 р.н. розпивав в сквері самогон разом з гр.-ном Івахненко, якому цього дня виповнилося 16 років. Під час затримання обидва виявили злісну непокору законним вимогам патрульних поліцейських.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Проаналізуйте ситуацію і дайте їй правову характеристику.
2. Як вирішується питання про притягнення до відповідальності гр. Петрівського та гр. Івахненка?

3. Порушення порядку організації та проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій (ст. 185-1 КУпАП).

Базові контрольні питання:

1. Які положення містить стаття 39 Конституції України?
2. Дайте юридичне визначення поняття «мітинг», «демонстрація».
3. Який нормативно-правовий акт України визначає права та обов'язки організатора (організаторів) зборів, мітингів, походів, демонстрацій чи інших мирних зібрань?
4. В яких випадках збори, мітинги, вуличні походи повинні бути припинені?
5. Об'єктивна сторона правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 185-1 КУпАП.
6. Хто є суб'єктом правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. ст. 185-1 КУпАП, та ч. 2 ст. 185-1 КУпАП?
7. Який орган уповноважений приймає рішення про накладення адміністративного стягнення за вчинення правопорушення, передбаченого ст. 185-1 КУпАП?
8. Які процесуальні документи уповноваженні складати працівники Національної поліції у справах про адміністративні правопорушення, передбачені 185-1 КУпАП?

Спираючись на конкретні статті КУпАП та інших нормативно-правових актів України, вирішіть письмові завдання:

Ситуативне завдання №1.

Громадянин Синиця, який брав участь у вуличному поході, голосно викрикував антиурядові гасла, закликав до невиконання вимог представників влади щодо дотримання визначеного маршруту вуличного походу, був затриманий та доставлений до Немишлянського відділу поліції ГУНП в Харківській області. При затриманні вчинив злісну непокору наряду патрульної поліції. У зв'язку з тим, що в приміщенні відділу поліції він відмовився назвати відомості про себе, гр. Синиця перебував там протягом доби. Лише після того, як працівниками чергової частини поліції була встановлена його особа (виявився мешканцем іншого міста), матеріали відносно нього були передані до місцевого суду.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Здійснить юридичний аналіз вказаної ситуації.
2. Чи мало місце адміністративне правопорушення і за якою статтею КУпАП?
3. Які заходи забезпечення провадження були застосовані поліцейськими?
4. Чи правомірними були дії поліцейських?

4. Порухення правил адміністративного нагляду (ст. 187 КУпАП).

Базові контрольні питання:

1. Назвіть правила, яких зобов'язані дотримуватися особи, щодо яких встановлено адміністративний нагляд, відповідно до ст. 9 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі» від 1 грудня 1994 р. № 264/94- ВР?

2. Які обмеження можуть застосувати до осіб, щодо яких встановлено адміністративний нагляд, за постановою суду частково або у повному обсязі?

3. Хто є суб'єктом правопорушення, передбаченого ст. 187 КУпАП?

4. Дайте характеристику об'єктивної сторони правопорушення, передбаченого ст. 187 КУпАП.

5. Який уповноважений орган приймає рішення про накладення адміністративного стягнення за порушення ст. 187 КУпАП?

Спираючись на конкретні статті КУпАП та інших нормативно-правових актів України, вирішіть письмові завдання:

Ситуативне завдання №1.

31.03.2023 року близько 00-30 год. під час перевірки піднаглядної особи (встановлено адміністративний нагляд) гр. Тетерук Сергія Петровича, 12.06.1975 р.н., прож. вул. Харитонова, 34-12, не працює, останній був відсутній за місцем свого проживання.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Кваліфікуйте дії гр. Тетерук С.П.
2. Які обмеження можуть бути встановлені для осіб відносно яких встановлюється адміністративний нагляд?
3. За які порушення правил адміністративного нагляду особу може бути притягнуто до адміністративної відповідальності?
4. Чи можливе застосування заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення за зазначене правопорушення?
5. До компетенції якого органу належить розгляд вчинених правопорушень?
6. Чи обов'язкова присутність гр. Тетерука С.П. під час розгляду справи?

7. Чи наявні обставини, які обтяжують або пом'якшують адміністративну відповідальність?

8. Які процесуальні документи мають бути складені під час документування даного правопорушення?

Ситуативне завдання №2.

Громадянин Колесніков В.В. придбав у магазині пневматичний газобалонний пістолет А-101, в паспорті якого було зазначено, що він має калібр 4,5 мм. та швидкість польоту кулі 150 метрів за секунду.

З метою його випробування Колесніков В.В. наступного дня поїхав до парку ім. Горького м. Харкова. Там він на центральній алеї здійснив 20 пострілів з пістолета. В цей момент на постріли звернув увагу наряд патрульної поліції, який і доставив Колеснікова В.В. до відділення поліції.

Підготувати відповіді на такі питання:

1. Який вид адміністративного правопорушення скоїв гр. Колесніков В.В.? Обґрунтуйте відповідь.

2. Який алгоритм дій повинен бути у працівників патрульної поліції?

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

На практичному занятті було розглянуто ознаки та елементи складу адміністративного правопорушення, змодельовано практичну ситуацію за запропонованими кейсами, встановлено об'єктивні та суб'єктивні ознаки адміністративного правопорушення, встановлено повноваження Національної поліції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення підготовлено мотивоване рішення, відпрацьовано навички кваліфікації адміністративного правопорушення та складання процесуальних документів.

4. Рекомендована література (основна, додаткова), інформаційні ресурси в інтернеті

Основна:

1. Адміністративне право України. Загальна частина у схемах : навч. посіб. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; [О. В. Брусакова, Д. В. Швець та ін.]. Харків : ХНУВС, 2019. 236 с.
2. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін.; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання четверте. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/7874/%D0%90%D0%B4D0>
3. Адміністративне право України (загальна частина) : навч. посіб. / [Остапенко О. І. Ковалів М. В., Єсімов С. С. та ін.] ; [Вид. 2-е, доп.] Львів : СПОЛОМ, 2021. 616 с.
4. Адміністративна діяльність органів поліції України: підручник / О.І. Безпалова, О.В. Джафарова, В.А. Троян та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В.В. Сокурєнка; передм. В.В. Сокурєнка; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2017. 432 с.
5. Адміністративно-юрисдикційна діяльність Національної поліції України: навч. посіб. За заг. ред. О. І. Безпалової ; [О. В. Джафарова, С. О. Шатрава, К. Л. Бугайчук та ін. ; передм. О. І. Безпалової] ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2020. 466 с.
6. Бахчев К.В. Особливості застосування поліцейських заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення (у схемах) : навч. посіб. / К.В. Бахчев, М.О. Шевяков, О.В. Захарченко; МВС України, Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ; Ф-т підгот. фахівців для підрозділів превентив. діяльності; Каф. адміністр. права, процесу та адміністр. діяльності. Дніпро : ДДУВС, 2022. 156 с.

Додаткова:

7. Судові, правоохоронні, контрольно-наглядові та правозахисні органи України. Підручник. / МВС України, Харків.нац.ун-т внутр. справ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. С.М. Гусарова ; [Гусаров С.М., Салманова О.Ю., Комзюк А.Т. та ін.]. Харків, 2020. 512 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9887>
9. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 336 с.
10. Адміністративно-юрисдикційна діяльність Національної поліції України: Навч. посібник / За заг. ред. заслуженого юриста України В.А. Глухвері. – Дніпро: Дніпроп. держ. унт внутр. справ, 2016. 264 с.
11. Білик В. М., Братель С. Г., Варивода В. І. та ін. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліцейських : навч. посіб. / за ред. В. А. Кулікова. Київ : ФОП Маслаков, 2020. 288 с.
12. Адміністративна відповідальність та провадження в справах про адміністративні правопорушення: навч. посіб. / О. В. Кузьменко, М. В. Плугатар, І. Д. Пастух та ін.; за заг. ред. О. В. Кузьменко. К. : «Центр учбової літератури», 2016. 388 с.

13. Юридична відповідальність за корупційні правопорушення : підручник / В.Я. Настюк, О.Ю. Синявська, В.В. Мартиновський та ін.; за заг. ред. В.Я. Настюка. Харків : Право, 2019. 510 с.

14. Провадження в справах про адміністративні правопорушення у сфері охорони здоров'я : навч. посіб. / Б. О. Логвиненко. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 106 с.

15. Мельник Р.С., Мосьондз С.О. Адміністративне право України (у схемах та коментарях): навч. посіб. / за ред. Р. С. Мельника: 3-тє вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 412 с.

16. Адміністративна відповідальність : курс лекцій / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 567 с.

17. Законодавче забезпечення правоохоронної діяльності: навч. посібник / за заг. ред. В.В. Сокурєнка. Харків: Стильна тип., 2017. 1164 с.

18. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навчальний посібник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О.М. Бандурки ; [О.І. Безпалова, О.В. Джафарова, С.М. Князєв та ін. ; передм. О.М. Бандурки] ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2017. 242 с.

19. Вітвіцький, С.С. Адміністративне право та процес : навч. посіб. / С.С. Вітвіцький, Т.В. Хайлова, О.М. Пересада; Донец. держ. ун-т внутр. справ. Одеса : ВД "Гельветика", 2022. 400 с.

20. Адміністративний процес : навч. посіб. / [Салманова О. Ю., Комзюк А. Т., Гусаров С. М. та ін.] ; за заг. ред. О. Ю. Салманової, А. Т. Комзюка. Харків : ХНУВС, 2022. 412 с.

21. Правове регулювання адміністративних послуг (у схемах) : навч. посіб. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Сокурєнка ; [О. В. Брусакова, К. О. Крут, І. В. Панова та ін.]. Харків : ХНУВС, 2021. 120 с.

22. Адміністративне право та адміністративний процес в умовах воєнного стану в Україні : навчальний посібник : у 2-х томах. Том 1. Загальне адміністративне право. Особливе адміністративне право / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Гулак та ін. ; за заг. ред. В. Галуцька, В. Фелика. Одеса : Видавництво «Юридика», 2024. 620 с.

23. Адміністративне право та адміністративний процес в умовах воєнного стану в Україні : навчальний посібник : у 2-х томах. Том 2. Спеціальне адміністративне право. Європейське адміністративне право. Порівняльне адміністративне право. Адміністративний процес / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Гулак та ін. ; за заг. ред. В. Галуцька, В. Фелика. Одеса : Видавництво «Юридика», 2024. 432 с.

24. Загальне адміністративне право. Підручник / Бєвзенко В.М., Коломоєць Т.О., Миронюк Р.В., Мельник Р.С., Лученко Д.В. та ін. К.: Видавничий дім «Гельветика», 2023. 688 с.

25. Адміністративне право: навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк, І. М. Балакаєва, М. І. Белікова та ін. ; за заг. ред. В. М. Гаращука, Р. В.

Шаповала]. Вид. 7-ме, допов. та перероб. З опорою на законодавство станом на 1 трав. 2023 р. Харків : Право, 2023. 238 с.

26. Правоохоронна діяльність органів Національної поліції : Законодавство. Коментар. Роз'яснення / уклад.: В.С. Ковальський, С.С. Чернявський; за заг. ред. В.С. Ковальського, С.С. Чернявського. К.: Юрінком Інтер, 2022. 336 с.

27. Національна поліція України. Організаційно-правове забезпечення діяльності / С. Петков, І. Іванов, М. Лошицький та ін., Київ: Центр навчальної літератури, 2023. 360 с.

28. Національна поліція України в умовах воєнного стану. Настільна книга поліцейського / Під. заг. ред. Копотуна І. М. Київ. ВД «Професіонал», 2022. 508 с.

29. Кравченко І.С. Основи управління в Національній поліції: навч. посіб. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2020. 212 с.

30. Пам'ятка працівника патрульної поліції / авт. кол.: Гусаров С.М., Безпалова О.І., Резанов С.А., Завальний М.В. Харків : Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2015. 16 с.

31. Яременко А.О. Збірник ситуаційних задач зі службової діяльності та алгоритми дій працівників поліції щодо їх вирішення : навч. посіб. для курсантів, слухачів закл. вищ. освіти МВС України і правоохоронців органів та підрозділів НП України. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 231 с.

32. Біла-Тіунова Л. Р. Службове право України : навч.-метод. посібник / Л. Р. Біла-Тіунова, Ю. С. Даниленко, Р. В. Негара ; НУ «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 360 с. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.23264>

33. Особливості кваліфікації адміністративних правопорушень за статтею 122 КУпАП (у схемах) : навч. посіб. / К.В. Бахчев, О.І. Мамчій, Р.Ю. Молчанов, М.О. Шевяков; МВС України, Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ; Ф-т підгот. фахівців для підрозд. превент. діяльності; Каф. адмін. права, процесу та адмін. діяльності. Дніпро : ДДУВС, 2022. 104 с.

34. Сопілко І. М. Адміністративна діяльність правоохоронних органів : навч. посібник / І. М. Сопілко, О. П. Рябченко; Нац. авіац. ун-т України. Київ; Одеса : Фенікс, 2022. 226 с.

35. Бухтіярова І. Г.Адміністративна відповідальність за булінг: теоретико-правове дослідження [Електронний ресурс] : монографія / І. Г. Бухтіярова, М. В. Приходько, О. Г. Стрельченко; МВС України, Нац. акад. внутр. справ. Київ : НАВС, 2023. 214 с.

36. Адміністративна відповідальність юридичних осіб. Законодавство. Судова практика / за заг. ред. С. В. Петкова; уклад.: К. В. Бортняк, М. К. Золотарьова, М. А. Микитюк та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2023. 272 с.

37. Закон України «Про Національну поліцію» : наук.-практ. комент. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В. В. Сокурєнка; [О.І. Безпалова, К.Ю. Мельник, О.О. Юхно та ін. ; передм. В.В. Сокурєнка]. Харків, 2016. 408 с.

38. Забезпечення Національною поліцією безпеки дорожнього руху: правові та організаційні аспекти: метод. рек. / В.І. Варивода, Д.А. Євдокимов, В.Г. Сюравичик та ін. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2019. 110 с.

39. Актуальні проблеми адміністративно-правового регулювання діяльності

Національної поліції України: монографія / Гусаров С. М., Салманова О. Ю., Комзюк А. Т., Музичук О. М., Казанчук І. Д. / Міністерство внутрішніх справ України ; Харківський національний університет внутрішніх справ. – Харків : Факт, 2022. 452 с.

40. Будь О.А. Адміністративно-превентивні поліцейські заходи: сутність, система, підстави та порядок застосування : монографія. Харків : Фарт, 2021. 270 с.

41. Прокопенко О.Ю. Діяльність органів Національної поліції України як суб'єкта забезпечення правопорядку у регіоні: адміністративно-правові засади: монографія. Харків: В справі, 2016. 448 с.

42. Панасюк О.В. Адміністративно-деліктне право України: теоретичні питання розвитку та реформування: монографія. Харків: ФОП Панов, 2020. 549 с.

43. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху: монографія / Ю.С. Коллер, А.О. Собакарь. Київ: «МП Леся», 2015. 204 с.

44. Молчанов Р.Ю. Адміністративно-юрисдикційна діяльність патрульної поліції у сфері безпеки дорожнього руху: дис. ... канд. юрид.наук: 12.00.07. Дніпро, 2018. 197 с.

45. Гусаров С.М. Сучасні законодавчі ініціативи удосконалення нормативно-правового забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні. / *Moderní aspekty vědy: XIV. Díl mezinárodní kolektivní monografie. Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. 2021. Str. 269-277.*

46. Комзюк А.Т. Проблеми визначення і врегулювання основних положень провадження в справах про адміністративні проступки. *Moderní aspekty vědy: XII. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. 2021. Str. 278. (ODDÍL 8. PRÁVO. P. 271-285).*

47. Салманова О.Ю., Комзюк А.Т. Адміністративна відповідальність за порушення правил зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів. *Вісник ХНУВС. 2021. № 3 (94). С. 150–161.*

48. Гусаров С. М., Комзюк А. Т., Салманова О. Ю. Деякі актуальні проблеми реформування інституту адміністративної відповідальності. *Форум права. 2017. № 5. С. 112–119. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_5_17.pdf*

49. Казанчук І. Д. Правова характеристика принципів діяльності Національної поліції України та проблеми їх дотримання в сфері забезпечення публічної безпеки і порядку в умовах воєнного стану. *Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Право»): журнал. № 3(9). 2023. С. 319-332.*

50. Казанчук І.Д. Деякі міркування щодо удосконалення положень кодексу України про адміністративні правопорушення в частині посилення відповідальності за порушення законодавства у сфері захисту природних екосистем від пожеж. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Політологія. Соціологія. Право : зб. наук. праць. Київ, 2020. № 4 (48). С. 70-75.*

51. Тімашов В., Грицаєнко Я. Адміністративно-правова відповідальність за порушення правил дорожнього руху. *Підприємництво, господарство і право.*

2020. №4. С. 186–191.

52. Чанцева А.О. Особливості діяльності патрульної поліції із забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні в умовах воєнного стану. *Право UA*. 2022. № 4. С. 185–193. DOI: <https://doi.org/10.32782/LAW.UA.2022.4.28>

53. Anatolii Komziuk, Olena Salmanova, Oleksii Salmanov. Responsibility for Administrative and Criminal Offenses in the Field of Use of Airspace of Ukraine (*Відповідальність за адміністративні та кримінальні правопорушення у сфері використання повітряного простору України*). *Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering – 2021. Synergetic Engineering* / Mykola Nechyporuk, Vladimir Pavlikov et al. (Eds.): *SPRINGER NATURE SWITZERLAND AG*. ICTM. 11/2021. Pp. 649-664 (Web of Science).

54. Sergiy Gusarov, Olena Salmanova, Oleksandr Prisyazhnyuk, Yuriy Shovkun. Legal Basis for The Activities of Law Enforcement Agencies Under the Legal Regime of Martial Law. (*Правові засади діяльності правоохоронних органів в умовах правового режиму воєнного стану*). (2024). *International Journal of Religion*. Vol. 5, № 3. 2024. Pp. 281-287. URL: <https://doi.org/10.61707/4kt2kk46> (Scopus).

55. Valentyn Halunko, Nataliia Varenia, Sergiy Gusarov, Iryna Berezovska, Oleksander Griza. State regulation over operations with military goods as an protection element of a state national security (*Державне регулювання операцій з товарами військового призначення як елемент захисту національної безпеки держави*). *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. (2020). Volume 23. Special Issue 1. P. 87-91. (Scopus).

56. Bezpalova, O., Dzhafarova, M., Volkovych, O., Rudoi, K., Minchenko, O. Police competence as a subject of countering and combating illicit drug trafficking (*Компетенція поліції як суб'єкта протидії та боротьби з незаконним обігом наркотиків*). *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. (2020), 23 (4), pp. 1-6. (Scopus).

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. (в ред. від 01.01.2020). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

2. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI. (в ред. від 30.05.2023). *Відомості Верховної Ради України*. 2011. №38. Ст. 385. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>

3. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. (в ред. від 08.03.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>

4. Про запобігання корупції: закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. (в ред. від 04.05.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

5. Про інформацію: Закон України: від 2.10.1992 № 2657-XII. (в ред. від 27.07.2023). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

6. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-

VI. (в ред. від 08.10.2023). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>

7. Про адміністративну процедуру: закон України від 17.02.2022 № 2073-IX (в ред. від 01.01.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>

8. Про звернення громадян: закон України від 02.10.1996 № 393/96. (в ред. від 31.12.2023). *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 47. Ст. 256. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>

9. Про адміністративні послуги: Закон України 06.09.2012 № 5203-VI. (в ред. від 27.04.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 32. стр. 1705. ст.409. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>

10. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. (в ред. від 30.06.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 28. Ст. 250. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

11. Про Концепцію Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 21.11.2002 №228-IV. *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-15>

12. Про місцеві державні адміністрації : Закон України : від 09.04.1999 № 586-XIV. (в ред. від 27.06.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 20-21. Ст. 3190. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>

13. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 №280/97-ВР. (в ред. від 01.07.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. ст.170 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-vr#Text>

14. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. (в ред. від 30.06.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 4. Ст. 43. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19/>

15. Про громадські об'єднання : закон України від 22.03.2012 № 4572-VI. (в ред. від 30.06.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 1. Ст. 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>

16. Про військово-цивільні адміністрації: Закон України від 03.02.2015 № 141-VIII. (в ред. від 18.05.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 13. ст.87. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-19#Text>

17. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. (в ред. від 23.06.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. стор. 1970, стаття 379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

18. Про дорожній рух: Закон України від 30.06.1993 № 3353-XII. (в ред. від 23.06.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3353-12>.

19. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. (в ред. від 23.06.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31, ст.545. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>

20. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: закон України від 22.06.2000 № 1835-III. *Офіційний вісник України*. 2000. № 30. Ст. 1248. (в ред. від 11.07.2023). URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-14#Text>

21. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. стор. 1970, стаття 379. (в ред. від 02.08.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

22. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV. (в ред. від 11.07.2023). *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 30. Ст. 260. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>

23. Про гарантії держави щодо виконання судових рішень : Закон України від 05.06.2012. (в ред. від 11.07.2023). *Офіційний вісник України*. 2012. № 49. Ст. 1919. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/4901-17>

24. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012.(в ред. від 23.06.2024). *Офіційний вісник України*. 2012. № 62. Ст. 2509. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>

25. Про безоплатну правову допомогу : Закон України від 02.06.2011 № 3460-VI. (в ред. від 23.06.2024). *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 51. Ст. 577. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>

26. Про виконавче провадження : Закон України від 02.06.2016 № 1404-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 30. ст.542. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>

27. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 01.12.1994 № 264-94-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 52, стаття 455. (в ред. від 06.11.2022). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/264/94>

28. Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення: Закон України від 22.09.2005 № 2899-IV. (в ред. від 11.07.2023). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2899-15>

29. Про транспорт : Закон України від 10.11.1994 № 232/94-ВР (в ред. від 28.04.2023). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80#Text>

30. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-X (в ред. від 23.06.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

31. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06.07.2005 № 2747-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35–36, 37. Ст. 446. (в ред. від 07.09.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>

32. Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021–2026 роки: Указ Президента України від 27.09.2021 № 487/202. *Урядовий кур'єр* від 29.09.2021. № 188. / *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021/card6#Public>.

33. Про Національну стратегію у сфері прав людини : Указ Президента України від 24.03.2021 № 119/2021. *Урядовий кур'єр* від 26.03.2021. № 58. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119/2021#n13>.

34. Про утворення військових адміністрацій : Указ Президента України від 24.02.2022 № 68/2022. *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/68/2022#Text>

35. Деякі питання документування управлінської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 № 55 (в ред. від 05.07.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text>

36. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 878. (в ред. від 15.11.2023). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-%D0%BF#n177>

37. Про затвердження Положення про Національну поліцію: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877. (в ред. від 15.11.2023). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-%D0%BF#Text>

38. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України : Постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228. (в ред. від 27.06.2023). *Офіційний вісник України* від 15.07.2014. № 54. стор. 88. стаття 1455. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-%D0%BF>

39. Про внесення змін до Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 258. *Офіційний вісник України* від 09.04.2021. № 27. стор. 168. стаття 1464 / *Веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/258-2021-%D0%BF#Text>

40. Про Правила дорожнього руху: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-%D0%BF>

41. Про затвердження Порядку перевірки документів в осіб, огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян під час забезпечення заходів правового режиму воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1456. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1456-2021-п#n8>

42. Про затвердження Положення про дозвільну систему: постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.1992 № 576. (в ред. від 03.04.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-92-%D0%BF#Text>

43. Про функціонування системи фіксації адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі: постанова Кабінету Міністрів від 10.11.2017 № 833 (в ред. від 19.04.2022). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/833-2017-%D0%BF>.

44. Про затвердження Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.05.2000 № 770 (в ред. від 26.04.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*

«Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/770-2000-%D0%BF>

45. Про затвердження таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 01.08.2000. № 188. (в ред. від 01.03.2022). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0512-00>

46. Про затвердження Інструкції про примусове повернення і примусове видворення з України іноземців та осіб без громадянства: Наказ МВС України, Адміністрації державної прикордонної служби України, СБ України від 23.04.2012. № 353/271/150. (в ред. від 11.07.2023). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0806-12>

47. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 06.11.2015 № 1376. (в ред. від 24.09.2021). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>.

48. Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події: Наказ МВС України від 08.02.2019 № 100. (в ред. від 21.02.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19#Text>

49. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: наказ МВС України від 07.11.2015 № 1395. (в ред. від 23.02.2024). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1408-15#Text>

50. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі: наказ МВС України від 13.01.2020 № 13. (в ред. від 21.12.2021). *Офіційний вісник України* від 14.02.2020. № 12, стор. 235, стаття 511.

51. Про затвердження Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису: наказ МВС України від 18.12.2018 № 1026. *Офіційний вісник України*. 2019. № 11. Ст. 378.

52. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про застосування поліцейського піклування: наказ МВС України від 12.10.2020 № 724. *Офіційний вісник України*. 2020. № 97. Ст. 3161.

53. Про затвердження Порядку організації взаємодії Національної гвардії України та Національної поліції України під час забезпечення (охорони) публічної (громадської) безпеки і порядку: Наказ МВС України від 10.08.2016 № 773. *Офіційний вісник України* від 07.10.2016. 2016. № 77. стор. 103. Ст. 2582.

54. Про затвердження Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України : Наказ МВС України від 23.05.2017 № 440. (в ред. від 01.04.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-17#n14>.

55. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад: Наказ МВС від 28.07.2017 № 650. (в ред. від 03.06.2023). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1041-17>.

56. Інструкція з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України: Наказ МВС України від 19.12.2017 № 1044. (в ред. від 21.08.2020). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18>.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Офіційний сайт Верховної Ради України – <https://portal.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України – <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Судова влада України – <https://court.gov.ua/>
4. Офіційне Інтернет-представництво Президента України – <http://www.president.gov.ua>
5. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України «Урядовий портал» – <http://www.kmu.gov.ua/>
6. Офіційний веб-сайт Національного агентства України з питань державної служби – <http://www.nads.gov.ua>.
7. Міністерство внутрішніх справ України (офіційний веб-сайт) – <https://mvs.gov.ua/>
8. Національна поліція України (офіційний веб-сайт). – <https://www.npu.gov.ua/>
9. Офіційний веб-сайт European Group of Public Administration (EGPA). – <http://www.iias-iiisa.org/egpa/>
10. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>
11. Наукова бібліотека Харківського національного університету внутрішніх справ – <https://lib.univd.edu.ua/>